

2019

LETSELSCHADEGIDS

Aanpakken & Oplossen

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
-----------	---

STAPPENPLAN

Informatie met betrekking tot de behandeling van uw letselschadezaak	7
--	---

AANSPRAKELIJKHEID

Aansprakelijk voor sliding tackle op het voetbalveld?	12
Vliegtuigongevallen en letselschade	13
Nieuwe Europese richtlijn inzake pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen	14
Over fietsers, e-bikes, speed pedelecs en aansprakelijkheid	18

REGELINGEN

Schadeverzekering inzittenden (SVI)	20
Schaderegeling schuldloze derde	20
Art. 185 WvW	21
Stroomschema Art. 185 WvW	24

INTERVIEWS

Kennismaking met J. Schep – advocaat A1 Advocatuur	26
Kennismaking met T.J. Tacke – arts Neurologiepraktijk Tacke	27
Kennismaking met X.I. Waaijenberg – rekenkundige Laumen Expertise	28

SMARTENGELD

Regels en normen	30
Smartengeldgids	30
Letselschade categorieën bij smartengeld	31

GEDRAGSCODE BEHANDELING LETSELSCHADE

De tien gedragsregels van de GBL	32
----------------------------------	----

KERNCIJFERS 2019

Minimum (jeugd)loon	37
Salarisindicatie	37
De WIA	38
Kapitalisatiefactoren	40

RECENTE JURISPRUDENTIE

Overzicht recente jurisprudentie personenschade	50
---	----

PROFIELEN

Ons letselschade-team	56
-----------------------	----

VOORWOORD

AANPAKKEN & OPLOSSEN!

Bij Drost Letselschade hebben we inmiddels al bijna 30 jaar ervaring in het behandelen van letselschadedossiers. Zaken van mensen die het slachtoffer zijn geworden van verkeersongevallen, bedrijfsongevallen en andere situaties, waarvoor een derde onder Nederlands recht aansprakelijk is. Een goede samenwerking met assurantiekantoren en andere doorverwijzers is daarbij van groot belang. Snelheid, persoonlijk contact, zeggen wat je doet en doen wat je zegt. Dat doen we met een team van ruim 30 professionals.

Kenmerkend voor ons kantoor is dat we, naast de behandeling van reguliere zaken, niet weglopen voor een uitdaging. Te denken valt bijvoorbeeld aan onze bijstand aan de slachtoffers van de vuurwerkramp in Enschede, het monstertruck drama in Haaksbergen en van de omstreden ex-neuroloog dr. Jansen Steur. We doen dat op een laagdrempelige en doortastende manier. Aanpakken en oplossen, dát is onze kracht.

In deze gids stellen we onze experts graag aan u voor, informeren we u over het stappenplan dat wij hanteren bij de behandeling van letselschadedossiers en bespreken we de meest voorkomende gronden van aansprakelijkheid. Verder informeren wij u ook over regelgeving, kerncijfers 2019 en geven we cliëntervaringen. Mocht u naar aanleiding van deze gids vragen hebben, neem dan gerust contact met ons op.

Veel leesplezier!

Y.P.J. Drost

Directeur

Nivre Register-Expert

K. Venema

Directeur

Nivre Register-Expert

STAPPENPLAN

INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE BEHANDELING VAN UW LETSELSCHADEZAAK

Na een ongeval komt er veel op het slachtoffer af. Deze toelichting is bedoeld om u algemene informatie te verschaffen over het verloop van een letselschadezaak. Ook geven wij een toelichting op een aantal bijzondere schadecomponenten. Drost Letselschade staat garant voor een schadeafwikkeling op maat.

“Het slachtoffer heeft letsel opgelopen, en dan?”

STAP 1. VRIJBLIJVEND EERSTE ADVIES

Een slachtoffer van letselschade heeft vaak veel vragen, waar hij zelf niet zo snel een antwoord op kan vinden. Wij bieden het slachtoffer de mogelijkheid om vragen vrijblijvend voor te leggen aan één van onze letselschadespecialisten.

Het opgelopen letsel kan een grote impact op het leven hebben. Dan is het goed te weten, dat een deskundige belangenbehartiger de afwikkeling van de schade regelt, zodat het slachtoffer zich op zijn/haar herstel kan richten.

STAP 2. DE INTAKE

Als uit ons vrijblijvende advies blijkt dat wij de letselschade en de gevolgen daarvan kunnen regelen, wordt er een afspraak gemaakt voor een intakegesprek met één van onze experts.

Voor het slachtoffer is het goed te weten, dat de wet de mogelijkheid biedt een belangenbehartiger voor de afwikkeling van de opgelopen letselschade in te schakelen en dat de redelijke kosten daarvan als onderdeel van de schade ook voor rekening van de aansprakelijke partij komen.

Tijdens het intakegesprek zal de expert allerlei vragen stellen om daarmee een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van hetgeen er is gebeurd en de gevolgen daarvan. Er zal onder meer worden gesproken over de volgende onderwerpen:

- de toedracht van het ongeval/het voorval;
- de aansprakelijkheid;
- de gegevens van de voor de schade aansprakelijke partij;
- het opgelopen letsel (diagnose, medische behandeling, beperkingen)
- (indien van toepassing) het werk van het slachtoffer;
- de taken in en om het huis;
- de materiële schade (alle kosten die het slachtoffer zonder het incident niet gehad zou hebben, zoals bijvoorbeeld gederfde inkomsten, mantelzorg en de kosten van bijvoorbeeld aangeschafte hulpmiddelen);

- de immateriële schade (ook wel ‘smartengeld’ genoemd);
- het plan van aanpak/de verdere procedure.

De letselschade-expert maakt een verslag van het intakegesprek. Dat verslag wordt pas na akkoord van de cliënt definitief gemaakt.

STAP 3. AANSPRAKELIJKSTELLING/ BEVOORSCHOTTING

Nadat de intake heeft plaatsgevonden, wordt de voor de schade aansprakelijke partij door ons aansprakelijk gesteld. Daarbij wordt direct gevraagd om betaling van een voorschot op de schade.

STAP 4. DOSSIERBEHANDELING NA ERKENNING VAN DE AANSPRAKELIJKHEID

In het kader van de behandeling van de letselschadezaak is het van belang dat de schadegegevens zo goed en volledig mogelijk in kaart worden gebracht. De expert van Drost Letselschade verricht in het kader van de dossierbehandeling de navolgende werkzaamheden:

- het (laten) verzamelen van gegevens (waaronder bijvoorbeeld medische informatie);
- de bewaking van adequate bevoorschotting op de schade;
- het onderhouden van contacten met de cliënt over het verloop van het herstel en de schade;
- het uitbrengen van advies aan de cliënt over te nemen

beslissingen in het kader van de schadeafwikkeling;

- het onderhouden van contacten met de voor de schade aansprakelijke partij over de afwikkeling van de schade;
- het inschakelen van een deskundige, als dat in het kader van de schadeafwikkeling nodig wordt geacht. Bijvoorbeeld: een arbeidsdeskundige, een reïntegratiedeskundige, een herstelcoach, een bedrijfsanalist, een rekenkundige, enzovoort.

STAP 5. DEFINITIEVE VASTSTELLING VAN DE SCHADEVERGOEDING

In de meeste gevallen wordt de definitieve schadevergoeding vastgesteld als er sprake is van een medische eindtoestand. Dat is het moment waarop het slachtoffer volledig en klachtenvrij genezen is, of het moment dat er door de behandelend arts wordt vastgesteld dat verder herstel niet meer mogelijk is. Als er sprake is van een eindtoestand met beperkingen, wordt vaak een onafhankelijk medisch specialist om een oordeel over de eindtoestand gevraagd. Dat wordt ook wel een 'medische expertise' genoemd.

Om tot een eindafwikkeling te kunnen komen, moet de volledige geleden en nog te lijden materiële schade in kaart worden gebracht. Ook moet een redelijke vergoeding van het smartengeld worden vastgesteld. Een expert van ons kantoor bespreekt met de cliënt de wijze waarop de schade afgewikkeld zou moeten worden.

STAP 6. AFWIKKELING

Voor de afwikkeling van de schade wordt een regelingsvoorstel geformuleerd. Dat voorstel kan in overleg met het slachtoffer door een expert van ons kantoor worden gedaan, maar kan ook komen van de kant van de aansprakelijke partij. Zodra er overeenstemming over het voorstel is bereikt, wordt de schade in beginsel met een zogenaamde 'vaststellingsovereenkomst' afgewikkeld.

Als er geen overeenstemming bereikt kan worden over de definitieve afwikkeling van de schade, zal de expert adviseren over de haalbaarheid van een gerechtelijke procedure. Als de wederpartij niet wil betalen waar het slachtoffer recht op heeft, dan zal de claim - bij voldoende bewijs - aan de rechter kunnen worden voorgelegd.

*“Het in detail
uiteenzetten van de te
ondernemen stappen
vind ik een sterk punt!”*

A.Brouwer, aanrijding

OVERIGE AANDACHTSPUNTEN

Vergoeding van onkosten: Alle kosten die het slachtoffer zonder letsel niet zou hebben gemaakt, komen in beginsel voor vergoeding in aanmerking.

U kunt daarbij denken aan:

- reiskosten (momenteel € 0,26 per km) en parkeerkosten;
- kosten van noodzakelijk geworden hulp (in de huishouding, klussen in en om het huis);
- beschadigde kleding/zaken (naar dagwaarde);
- kosten van verblijf in ziekenhuis of revalidatiecentrum (de zogenaamde 'daggeldvergoeding');
- eigen risico zorgverzekering;
- ziektekosten. Het is belangrijk dat er eerst een verzoek tot vergoeding van de ziektekosten wordt ingediend bij de zorgverzekeraar. De kosten die niet/niet geheel worden vergoed, kunnen (onderbouwd door een kopie van de nota) als schade worden geclaimd;
- kosten vervangend vervoer.

Het is belangrijk om gedurende de looptijd van de letselschadezaak alle extra kosten bij te houden en nota's te bewaren. De totale schadeafwikkeling kan langere tijd, en soms zelfs jaren, duren. Het is overigens gebruikelijk dat de aansprakelijke partij gedurende de looptijd van het dossier voorschotten verstrekt op de schade. Drost ziet toe op een adequate bevoorschotting, zodat het slachtoffer door het opgelopen letsel niet in financiële problemen raakt.

Letselschadevergoedingen zijn gevrijwaard van heffing van inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen.

*Dorothee Kroeze-Roosendaal
en Linda Teusink-Badart*

*“Dorothee is vriendelijk
en meelevend. Ze neemt
altijd rustig de tijd voor je”*

Meneer Vos (46), achterop aanrijding,
neklachten en hoofdpijn

AANSPRAKELIJKHEID

AANSPRAKELIJKHEID GEEFT RECHT OP SCHADEVERGOEDING

Drost Letselschade behandelt zaken waarop Nederlands recht van toepassing is. In ons recht geldt als hoofdregel, dat iedereen zijn eigen schade draagt. Als er door het schenden van een norm schade wordt geleden door toedoen of nalaten van een ander, wordt van deze hoofdregel afgeweken.

SCHULD- OF RISICOAANSPRAKELIJKHEID

In het recht wordt onderscheid gemaakt tussen schuld- en risicoaansprakelijkheid. Bij schuld berust de aansprakelijkheid op een verwijt. Het gaat dan om verwijtbaar onrechtmatig gedrag. Bij risicoaansprakelijkheid hoeft er geen sprake te zijn van schuld. Een voorbeeld daarvan is de ouder die in zijn hoedanigheid van ouder van een minderjarig kind aansprakelijk is voor de gedragingen van dat kind.

AANSPRAKELIJK VOOR SLIDING TACKLE OP HET VOETBALVELD?

Tijdens een achtste klasse-wedstrijd bij een Schoonhovense amateurclub in 2014, zette de 22-jarige voetballer Roger B. van achteren een forse tackle of sliding in op zijn tegenstander. Alhoewel Roger B. de intentie had om de bal te spelen, liep de tegenstander een dubbele beenbreuk en een scheurtje in de enkel op. Op 21 juli 2017 werd Roger B. hiervoor

door het Gerechtshof Den Haag (ECLI:NL:GHDHA:2017:2324) strafrechtelijk veroordeeld wegens mishandeling tot een taakstraf van 100 uur. Daarnaast moet hij een schadevergoeding van omstreeks €9.000,00 aan het slachtoffer betalen. Volgens het hof heeft Roger B. door het inzetten van een sliding tackle van achteren, zonder dat hier ruimte voor was, zich niet alleen willens en wetens blootgesteld aan de aanmerkelijke kans dat de tegenstander pijn of letsel zou oplopen ten gevolg van de tackle/sliding, maar heeft hij die kans ten tijde van het uitvoeren van deze gedraging tevens op de koop toegenomen.

Het gebeurd niet vaak dat een overtreding op het voetbalveld leidt tot een strafrechtelijke en/of civielrechtelijke veroordeling. Deelnemers aan een sport mogen namelijk tot een bepaalde hoogte gevaarlijke gedragingen van elkaar verwachten, want het spel lokt zulke gedragingen uit en de spelregels kunnen hiervoor uitkomst bieden, zo oordeelde de Hoge Raad in een andere zaak van 22 april 2008 (ECLI:NL:HR:2008:BB7087). Tijdens deze zaak werd een sliding tackle van profvoetballer Rachid Bouaouzan van Sparta Rotterdam onder de loep genomen. In een competitiewedstrijd tegen Go Ahead Eagles zette hij met grote snelheid en met twee benen hoog, een harde charge in op de onfortuinlijke Niels Kokmeijer, terwijl de bal al enige tijd was weggeschoten. De profcarrière van Kokmeijer was abrupt voorbij. De Hoge Raad liet het oordeel van het hof in stand inhoudende dat er sprake was van mishandeling, omdat Bouaouzan zich

schuldig had gemaakt aan een “flagrante overtreding van de regels van het voetbalspel”.

Kort gezegd ligt de lat voor strafrechtelijke en (daarmee mogelijk) civielrechtelijke aansprakelijkheid hoog bij sport- en spelsituaties. Indien echter letsel wordt toegebracht buiten de spelsituatie zal de veroorzaker al snel strafbaar handelen, zoals bij natrappen of het slaan van de tegenstander het geval is. Daarnaast kan ook een excessieve overtreding van de spelregels voornoemde aansprakelijkheid met zich meebrengen, maar dit is een ‘grijs gebied’. Zo zal het enkele feit dat een spelregel wordt overtreden nog niet leiden tot aansprakelijkheid, maar is dit mede afhankelijk van de ernst van de overtreding en hoe groot de kans is dat bij de tegenstander door die overtreding (ernstig) letsel ontstaat. In de zaak van Bouaouzan was de bal al enige tijd buiten beeld en had hij geen intentie om de bal te spelen. Dit ligt anders in de zaak van Roger B, waar die intentie om de bal te spelen er wel was. Het hof weegt deze omstandigheid mee, maar oordeelt desondanks dat Roger B. in de gegeven omstandigheden onbesuisd en van te dichtbij de tackle heeft ingezet, terwijl daarvoor ‘geen ruimte bestond’. Kennelijk is het hof van oordeel dat Roger B. de regels van het voetbalspel hiermee flagrant heeft overtreden. Roger B. heeft daarop beroep in cassatie heeft ingesteld bij de Hoge Raad. Deze verwierp echter het beroep en bekrachtigde daarmee het oordeel van het hof.

VLIEGTUIGONGEVALLEN EN LETSELSCHADE

Op 4 juni 2017 kwam een Nederlands vliegtuig onderweg van Schiphol naar Hong Kong vlak voor de landing in een ‘luchtzak’, een zware vorm van turbulentie. Enkele passagiers die niet vastzaten werden hierdoor tegen het plafond gelanceerd en raakten gewond. Vliegtuigongevallen doen zich ook in andere vormen voor: te denken valt bijvoorbeeld aan een passagier die gewond raakt als gevolg van een vallende koffer uit het handbagageruim of de tragische MH17-ramp. Indien er sprake is van een vliegtuigongeval als gevolg waarvan één of meer passagiers of nabestaanden (letsel-) schade lijden, is het de vraag of en in hoeverre de luchtvaartvervoerder hiervoor aansprakelijk is te stellen. Voor de beantwoording van deze vraag moet aansluiting worden gezocht bij een spinnenweb aan internationale verdragen en Verordeningen van de Europese Unie (EU). Om het nog ingewikkelder te maken moet vervolgens aan de hand van het toepasselijke internationaal privaatrecht worden bepaald welk nationaal recht van toepassing is. Vliegtuigongevallen spelen zich immers vaak af in een internationale setting, terwijl voornoemde internationale en Europese regelgeving in beginsel niet antwoord geeft op alle belangrijke vragen die om de hoek komen kijken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de vraag of de kosten van rechtskundige bijstand worden vergoed door de wederpartij en hoe de totale schade dient te worden vastgesteld. Het toepasselijke internationaal privaatrecht is dan van belang om te beoordelen aan de hand van welk nationaal recht dergelijke vragen moeten worden

beantwoord. Voor meer informatie over het (Nederlands) internationaal privaatrecht op het kruispunt van letselschade verwijst ik u graag naar onze volgende editie.

Bij de beoordeling van de aansprakelijkheid van de luchtvaartvervoerder is tegenwoordig een belangrijke rol weggelegd voor het Verdrag van Montréal (VvM) en de EU-Verordeningen 2027/97 en 889/2000. Dit systeem komt kort gezegd neer op een risicoaansprakelijkheid tot een bedrag van omstreeks 113.100 SDR (ongeveer €137.000,00) waaraan de luchtvaartvervoerder zich niet snel kan onttrekken. De vervoerder is in beginsel geheel aansprakelijk voor schade die wordt geleden in geval van dood of lichamelijk letsel van een passagier op grond van het enkele feit dat het ongeval dat de dood of het letsel heeft veroorzaakt, plaats heeft gehad aan boord van het luchtvaartuig en er een verband is tussen het ongeval en het luchtvaartvervoer door de vervoerder. Voor schade boven de genoemde 113.100 SDR geldt in beginsel ook aansprakelijkheid, tenzij de vervoerder stelt en bewijst dat hem geen verwijt kan worden gemaakt als bedoeld in artikel 21 VvM.

Er zijn gevallen denkbaar dat het VvM en/of EU-Verordeningen 2027/97 en 889/2000 niet van toepassing zijn. In dat geval dient mogelijk terug te worden gevallen op het Verdrag van Warschau van 1929 met bijbehorende Protocollen. Kort gezegd komt dit zogenaamde Warschausysteem neer op een schuld aansprakelijkheid en is er daarmee sprake van een

relatief hogere ‘aansprakelijkheidsdrempel’. Indien er echter sprake is van vervoer naar, vanaf of binnen de grenzen van de EU zal echter doorgaans het systeem van het VvM en EU-Verordeningen 2027/97 en 889/2000 van toepassing zijn (risicoaansprakelijkheid).

NIEUWE EUROPESE RICHTLIJN INZAKE PAKKETREIZEN EN GEKOPPELDE REISARRANGEMENTEN

Binnen de Europese Unie (EU) bestaat een specifiek regime van reizigersbescherming voor pakketreizen. Onlangs is vanuit de EU een nieuwe richtlijn op het gebied van pakketreizen vastgesteld. Daarnaast wordt er een nieuw begrip, het gekoppeld reisarrangement, met bijbehorend beschermingsniveau geïntroduceerd. De hierop aangepaste Nederlandse wetgeving zal van toepassing zijn vanaf 1 juli 2018 en heeft als doel om reizigers meer bescherming te bieden en toegesneden te zijn op de wijze waarop reizigers tegenwoordig reizen boeken. In plaats van bij het traditionele reisbureau op de hoek van de straat, boeken reizigers namelijk steeds vaker via het internet, waarbij reizigers bovendien vaak reisonderdelen bij elkaar zoeken of via een link op de website van een vliegmaatschappij hun hotelkamer boeken.

WANNEER IS ER SPRAKE VAN EEN PAKKETREIS DAN WEL GEKOPPELD REISARRANGEMENT?

Onder de nieuwe wetgeving wordt de definitie van ‘pakketreis’ uitgebreid. Dit zijn in de eerste plaats reizen

die als pakket zijn verkocht en bestaan uit ten minste twee reisdiensten, zoals bepaald vervoer, accommodatie of een andere toeristische dienst die geen wezenlijk onderdeel uitmaakt van voormelde reisdiensten. Net als onder de oude richtlijn moet er voor een pakketreis bovendien sprake zijn van een overnachting óf moet de reis ten minste 24 uur beslaan.

Hans boekt een vlucht naar de Verenigde Staten. Tijdens het boekingsproces wordt een aanbod gedaan voor meerdere hotelovernachtingen en het huren van een auto. Hans selecteert zowel de vlucht als het hotel en de auto en aan het einde van de boeking worden zij voor één totaalprijs afgerekend. Er is sprake van een pakketreis.

Bij een gekoppeld reisarrangement sluit de reiziger afzonderlijke overeenkomsten met verschillende dienstverleners, maar is het arrangement voor de reiziger één reis, in die zin dat een bepaald aanknopingspunt ontbreekt waardoor niet ten minste één handelaar kan worden aangewezen als organisator. Er moet voor een gekoppeld reisarrangement bovendien sprake zijn van een hotelovernachting of de reis moet ten minste 24 uur beslaan.

Anne boekt online een vlucht naar Ibiza. Nadat zij de vlucht geboekt heeft, verschijnt een gerichte link op deze website bij een andere handelaar die een hotelovernachting met huurauto aanbiedt. Anne klikt op de betreffende link en

boekt binnen dezelfde dag nog de hotelovernachting met huurauto. Anne heeft haar vliegtuig en hotel/auto apart van elkaar geboekt. Ook heeft zij niet bij dezelfde verkooppunten geboekt. De vliegtuigmaatschappij biedt een gerichte facilitering aan Anne, door na haar boeking een aanbod voor een hotel/auto te doen. Doordat Anne het hotel/de auto binnen 24 uur na het boeken van het vliegticket heeft geboekt, is er sprake van een gekoppeld reisarrangement.

Onder de nieuwe wetgeving is er ook sprake van een pakketreis indien er weliswaar afzonderlijke overeenkomsten worden gesloten met verschillende reisdienstverleners, maar er desondanks toch een aanknopingspunt is waardoor één handelaar kan worden aangewezen als organisator. Dit aanknopingspunt ziet dan op de wijze waarop de reiziger de reisdienst afneemt, zoals via één verkooppunt, de aanduiding 'pakketreis' of indien de handelaar met wie de eerste overeenkomst wordt gesloten de persoonsgegevens (naam, e-mailadres en betalingsgegevens) van de reiziger aan een tweede behandelaar verstrekt met wie de reiziger binnen 24 uur een tweede overeenkomst voor een andere reisdienst sluit.

Het onderscheid tussen een pakketreis en gekoppeld reisarrangement is lang niet altijd gemakkelijk te maken. Om verwarring te voorkomen moet de handelaar onder de nieuwe regels aangeven of hij een pakketreis dan wel een

gekoppeld reisarrangement aanbied, en uitleggen wat het daarmee gepaard gaande beschermingsniveau is. Schending van deze mededelingsplicht brengt mee dat de reiziger alsnog (vrijwel) volledige reizigersbescherming geniet gelijk aan die van een pakketreis.

Anne zou (vrijwel) dezelfde rechten hebben gelijk aan die van een pakketreis, indien de vliegtuigmaatschappij niet heeft aangegeven dat hij een gekoppeld reisarrangement aanbied en wat het daarmee gepaard gaande beschermingsniveau is. Los daarvan zou in het bovenstaande voorbeeld van Anne sprake zijn van een pakketreis in plaats van een gekoppeld reisarrangement, indien de betreffende vliegmaatschappij ook de naam, betalingsgegevens en het e-mailadres van Anne zou hebben doorgegeven aan de website waar de hotelkamer/auto is geboekt.

WELKE BESCHERMING GENIET DE REIZIGER MET LETSELSCHADE?

Pakketreizen

Het verschil tussen een pakketreis en gekoppeld reisarrangement is van belang voor de reizigersbescherming. De reiziger geniet bij een pakketreis namelijk meer bescherming. De organisator is aansprakelijk voor de goede uitvoering van de pakketreis. Schiet hij hierin tekort, dan is hij aansprakelijk op grond van wanprestatie als bedoeld in artikel 7:510/511 BW (nieuw). Deze aansprakelijkheidsmaatstaf veranderd onder de nieuwe wetgeving niet inhoudelijk.

Van een goede uitvoering van de pakketreis is geen sprake (non-conform) bij het oplopen van een voedselvergiftiging in het hotel, of val van een defecte stoel in het geboekte hotel. De reisorganisatie is natuurlijk alleen aan te spreken op niet naar verwachting verlopen diensten, die bij de pakketreis waren inbegrepen. En

Mauro Catuso Alaimo

*“Mauro is zorgvuldig
eerlijk en kundig”*

Nataschja (46) slachtoffer
van een auto-ongeval

dus niet bijvoorbeeld voor een ongeval met de scooter, die ter plaatse zelf is gehuurd.

Om zijn rechten veilig te stellen doet de reiziger er goed aan om de organisator onverwijld in kennis te stellen van de non-conformiteit. Om verjaring te voorkomen moet een eventuele vordering binnen 2 jaar na het bekend worden met de non-conformiteit bij de organisator worden ingediend. De reiziger heeft geen recht op schadevergoeding indien de non-conformiteit te wijten is aan de reiziger zelf, een derde die niet bij de uitvoering van de reisdiensten van de pakketreis is betrokken of de non-conformiteit het gevolg is van overmacht. Op de organisator rust de stelplicht en bewijslast van deze uitzonderingen.

De organisator kan zijn aansprakelijkheid voor personen-schade van de reiziger niet uitsluiten of beperken. Indien de pakketreis niet goed wordt uitgevoerd, is de organisator in beginsel onbeperkt aansprakelijk voor personenschade. De organisator kan zijn aansprakelijkheid voor personenschade van de reiziger niet uitsluiten of beperken.

Gekoppeld reisarrangement

Bij het gekoppelde reisarrangement, die niet (alsnog) gelijk aan die van een pakketreis wordt beschouwd, geniet de reiziger de bescherming zoals bij pakketreizen in beginsel niet volledig. De reiziger met letselschade zal zich in het voorbeeld van de opgelopen voedselvergiftiging of val van de

defecte stoel in het geboekte hotel, in voorkomende gevallen tot het desbetreffende hotel moeten wenden.

DE ELEKTRISCHE FIETS EN AANSPRAKELIJKHEID

Met de intrede van de fiets met hulpmotor is het fietsen in de stevige Nederlandse wind voor veel mensen gemakkelijker geworden. Tegenwoordig worden dit soort fietsen gebruikt van jong tot oud. En met deze toename in fietsen met hulpmotor, nemen ook het aantal (ernstige) ongevallen toe. Tijd dus om eens te bekijken hoe het precies zit met de aansprakelijkheid bij fietsen met een hulpmotor.

DE E-BIKE, PEDELEC EN ELOBIKE

Er bestaat een behoorlijk arsenaal aan fietsen met hulpmotor. De bekendste is de elektrische fiets, maar er bestaan ook zogenoemde e-bikes, pedelecs, speed pedelecs en elobikes. In de spreektaal worden deze rijtuigen vaak onder de noemer 'fietsen' geplaatst, maar juridisch gezien ligt dat genuanceerder en is er mogelijk sprake van een 'motorrijtuig'.

STERKE EN ZWAKKE VERKEERSDEELNEMERS

Het onderscheid tussen fietsen en motorrijtuigen heeft de wetgever niet voor niets gemaakt. Zo worden fietsers en voetgangers als zwakke verkeersdeelnemers bestempeld. In het geval dat zij betrokken raken bij een ongeluk met een gemotoriseerd voertuig zullen zij in beginsel niet voor meer dan 50% aansprakelijk zijn voor de schade van de gemotori-

seerde verkeersdeelnemer (zogenaamde reflexwerking van artikel 185 WvW). Bestuurders van een motorrijtuig vallen daarentegen in de categorie van sterke verkeersdeelnemers. Wanneer zij verantwoordelijk zijn voor een ongeluk met een niet-gemotoriseerde deelnemer, kan hun aansprakelijkheid oplopen tot 100%, afhankelijk van de situatie. Het belang van het te maken onderscheid tussen gemotoriseerd en ongemotoriseerd voertuig als bedoeld in de WvW is daarmee onderstreept.

FIETS OF MOTORRIJTUIG?

Artikel 1 WegenVerkeersWet (WvW) bepaalt dat het gaat om een fiets met trapondersteuning wanneer:

- de fiets elektrische trapondersteuning heeft;
- de trapondersteuning wordt onderbroken wanneer de fiets een snelheid van 25km/uur heeft bereikt;
- trappen noodzakelijk is om vooruit te komen;
- de elektrische motor niet meer dan 0,25 kW vermogen heeft.

Kan de fiets met hulpmotor echter sneller of heeft de motor meer vermogen, dan wordt deze fiets wettelijk als bromfiets en dus al 'motorrijtuig' in de zin van de WvW gezien. Dit betekent dat voor het gebruik hiervan een AM-rijbewijs nodig is; een Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering moet worden afgesloten; een helm moet worden gedragen en de bestuurder moet ten minste 16 jaar oud zijn. De volgende voorbeelden maken het belang van het verschil tussen

gemotoriseerd en ongemotoriseerd in het licht van de WvW verder duidelijk.

VOORBEELDEN

In een situatie waarin een elektrische fiets (zwakke verkeersdeelnemer) wordt aangereden door een high speed e-bike (sterke verkeersdeelnemer) die de van rechts komende fietser niet voor laat gaan, dan zal de bestuurder van de high speed e-bike doorgaans voor 100% aansprakelijk zijn.

Doet zich echter het omgekeerde voor (dus de fietser rijdt de van rechts komende bestuurder van een high speed e-bike aan) dan zal in de regel de bestuurder van de high speed e-bike voor minimaal 50% zijn schade zelf moeten dragen. In het geval waarin een ongeluk plaatsvindt tussen een bestuurder van een speed e-bike die door rood rijdt en een automobilist, dan zal de bestuurder van de e-bike voor 100% aansprakelijk zijn. Het gaat dan immers om twee sterke verkeersdeelnemers, waarbij de normale regels van de WvW van toepassing zijn.

REGELINGEN

SCHADEVERZEKERING INZITTENDEN (SVI)

De Schadeverzekering voor Inzittenden vergoedt de schade van de bestuurder én inzittende(n) van een auto na een ongeval. Dit geldt dus ook voor de letselschade. De verzekeraar kijkt daarbij niet naar wie er schuldig is aan het ongeval en dus kunnen inzittenden en de bestuurder er 100% zeker van zijn dat ze hun schade vergoed krijgen. Dus ook bij een eenzijdig ongeval. Bovendien dekt de SVI in de meeste gevallen ook de kosten van deskundige rechtsbijstand door een letselschade-expert.

Ook voor werkgevers is de SVI een absolute must, omdat hiermee de schade wordt gedekt van werknemers die tijdens de uitoefening van hun werk een auto-ongeval krijgen. Een werkgever wordt geacht voor een dergelijke schade van haar werknemers verzekerd te zijn. Is dat niet het geval, dan is de werkgever zelf aansprakelijk.

De SVI moet niet verward worden met Ongevallen Verzekering voor Inzittenden (OVI). Op basis van die verzekering vindt alleen een uitkering plaats wanneer er sprake is van blijvende invaliditeit of overlijden van een inzittende. Bovendien verschilt het per polis of de bestuurder ook als inzittende meeverzekerd is. De OVI keert alleen uit op basis van een verzekerde som (meestal een laag percentage daarvan),

terwijl op basis van de SVI de daadwerkelijke schade volledig vergoed wordt.

SCHADEREGELING SCHULDLOZE DERDE

Met deze regeling wordt voorkomen dat een schuldloze derde de dupe wordt van een langlopende discussie over de schuldvraag tussen andere partijen.

TOEPASSING

Voor toepassing van de schuldloze derde-regeling is vereist dat sprake is van een schadegeval waarbij: een benadeelde kan worden beschouwd als 'schuldloze in- of opzittende of schuldloze derde'; de andere betrokkenen hun mogelijke aansprakelijkheid voor het schadegeval en de daaruit voortvloeiende gevolgen hebben verzekerd en waarvoor een concrete dekking bestaat bij een bij het Verbond van Verzekeraars aangesloten WAM-verzekeraar of algemene aansprakelijkheidsverzekeraar; waarbij voor de WAM-verzekeraar geldt dat deze uitsluitend in geval van een toegestane WAM-uitsluiting een beroep op het ontbreken van dekking kan doen.

SCHULDLOZE DERDE

Met 'schuldloze derde' wordt bedoeld: een natuurlijk persoon, die schade lijdt als gevolg van een schadegeval, waarbij behalve hijzelf, twee of meer partijen zijn betrokken. Daarbij moet aannemelijk zijn dat de schuldloze derde aan het ontstaan van het schadegeval geen schuld heeft en/of dat het

schadegeval hem niet valt toe te rekenen. Voor tenminste één van de overige bij het schadegeval betrokken partijen geldt dat hij/zij aan het ontstaan van het schadegeval schuld heeft dan wel dat hem/haar dit valt aan te rekenen. Onder schuldloze derde wordt niet verstaan de schuldloze in- of opzittende zoals hieronder beschreven. De bestuurder van een voertuig valt wel onder de omschrijving van schuldloze derde.

SCHULDLOZE IN- OF OPZITTENDE

Met 'schuldloze in- of opzittende' wordt bedoeld: elke in- of opzittende van een voertuig, niet zijnde de bestuurder, van een bij het Verbond van Verzekeraars aangesloten WAM-verzekeraar. Voor deze in- of opzittende geldt dat hij ten aanzien van het ontstaan van het schadegeval geen schuld heeft en/of dat het schadegeval hem niet valt toe te rekenen.

ART. 185 WVV

In de verkeersaansprakelijkheid wordt geregeld een beroep gedaan op een bijzonder artikel uit de Wegenverkeerswet, te weten artikel 185 WVV. Ongemotoriseerde voertuigen, denk hierbij aan fietsers en/of voetgangers, worden beschermd door art. 185 WVV voor schade aangericht door gemotoriseerde voertuigen.

Er moet wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Allereerst zal er sprake moeten zijn van een ongeval dat op de openbare weg heeft plaatsgevonden en waarbij een

gemotoriseerde verkeersdeelnemer en een niet-gemotoriseerde verkeersdeelnemer betrokken zijn geweest. Art. 185 WVV gaat niet op bij schade aan: door een motorrijtuig vervoerde personen of zaken, een ander motorrijtuig in beweging of bij loslopende dieren. Is aan deze voorwaarden voldaan, dan is art. 185 WVV van toepassing, wat weer tot gevolg heeft dat de gemotoriseerde aansprakelijk is voor de ontstane schade, tenzij er sprake is van overmacht.

Nadat is geconcludeerd dat art. 185 WVV van toepassing is, komt de vraag aan de orde of er wellicht sprake is van overmacht aan de kant van de gemotoriseerde. Het is aan laatstgenoemde om feiten en omstandigheden aan te dragen (en zo nodig bewijzen) waaruit overmacht kan worden afgeleid. Lukt dit niet of slechts ten dele, dan strandt het overmachtsverweer. In de praktijk blijkt het voor de gemotoriseerde partij zeer lastig om overmacht aan te tonen.

Als er geen sprake blijkt te zijn van overmacht moet gekeken worden naar de causale verdeling van de schade. De causale verdeling is in feite een beoordeling op basis van art. 6:101 BW: een verdeling in evenredigheid met de mate waarin de over en weer gemaakte fouten gevaar voor het ontstaan van het ongeval in het leven hebben geroepen. Artikel 185 WVV brengt met zich mee, dat de beschermde weggebruiker automatisch minimaal 50% van zijn schade vergoed zal krijgen. Personen jonger dan 14 jaar krijgen automatisch 100% van de schade vergoed.

Na beoordeling van de causale verdeling zal nog worden beoordeeld of een billijkheidscorrectie de schadeverdeling moet aanpassen. Factoren die een rol spelen bij de billijkheidscorrectie zijn bijvoorbeeld 'Betriebsgefahr' (het gevaar dat een gemotoriseerde, vanwege de massa en de snelheid, in het verkeer met zich meebrengt, met name ten opzichte van een ongemotoriseerde). Dit element zal nooit in het voordeel van de gemotoriseerde kunnen worden toegepast. De omvang van de billijkheidscorrectie hangt af van de massa en de snelheid waarmee is gereden; beperkte mate van verwijtbaarheid van de ongemotoriseerde; uiteenlopende ernst van de gemaakte fouten; ernst van het letsel; bijzondere omstandigheden, zoals het verzekerd zijn van de aansprakelijkheid.

Het schema van het 'Verbond van Verzekeraars' op pagina 22/23 is een handig hulpmiddel om de aansprakelijkheid op basis van art. 185 WvW vast te stellen.

*Céline Sessink
en Martijn Diethelm*

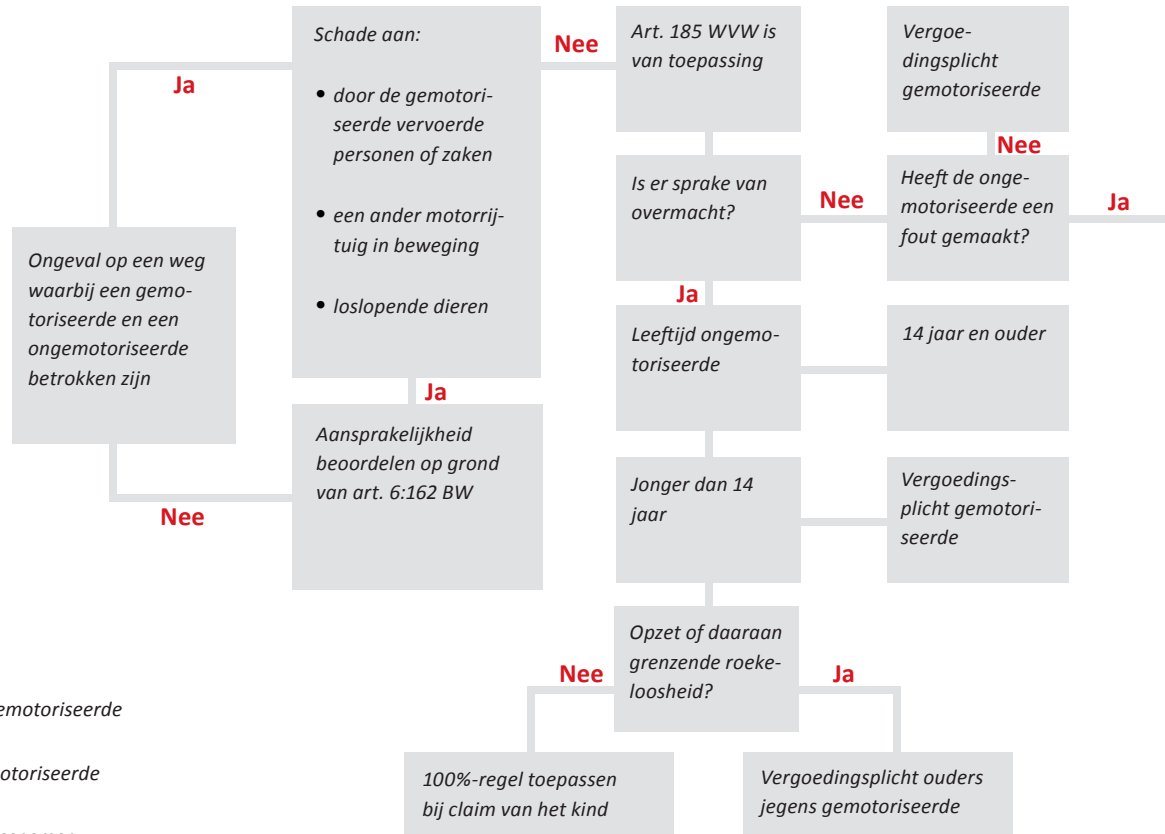

*“Céline staat voor
haar cliënt.*

*Duidelijk en correct,
niet hooghartig.”*

Nathalie (25) uit Wageningen,
beschadiging beenzenuw,
dystrofie hand en klapvoet.

STROOMSCHEMA ART. 185 WVV

- Vordering van de ongemotoriseerde
- Vordering van de gemonotoriseerde
- Vordering van de regresnemer

Vaststellen causale verdeling aan de hand van de wederzijds gemaakte fouten. Gedragingen beoordelen in het kader van RVV 1990. De gevaarzetting en de mate waarin er is geanticipeerd op mogelijke verkeersfouten van de ongemotoriseerde

Wie is eiser en wie is de gedaagde?

Beoordelingselementen billijkheidscorrectie (bc):

1. 'Betriebsgefahr'
2. De wederzijdse ernst van de gemaakte fouten
3. Beperkte mate van verwijtbaarheid
4. Ernst van het eventuele letsel
5. Bijzondere omstandigheden zoals het verzekerd zijn van aansprakelijkheid

1

Ongemot. <14 jaar vordert van gemot.

100%-regel

2

Als 1. maar regresnemer vordert

Causale verdeling

Toepassen bc met mogelijke beperkte aanpassingen: elementen; 1, 2 en 3

3

Ongemot. 14 en ouder vordert van gemot.

Causale verdeling

Toepassing 50%-regel en bc met mogelijke aanpassingen boven: elementen; 1, 2, 3 en 4

4

Als 3. maar regresnemer vordert

Causale verdeling

Toepassen bc met mogelijke beperkte aanpassingen: elementen; 1, 2 en 3

5

Gemotoriseerde vordert van <14 jaar

Aansprakelijkheid ouders; causale verdeling

Toepassen bc met mogelijke aanpassingen: elementen; 1 (nadeel), 2, 3, 4 en 5

6

Als 5. maar regresnemer vordert

Tijdelijke Regeling Verhaalsrechten

7

Gemot. vordert van ongemot. 14 jaar en ouder

Causale verdeling

Toepassen bc met mogelijke aanpassingen: elementen; 1 (nadeel), 2, 3, 4 en 5

8

Als 7. maar regresnemer vordert

Causale verdeling

Toepassen bc met mogelijke beperkte aanpassing: elementen; 1 (nadeel), 2, 3 en 5

*“De gemeenschappelijke
noemer is het
enthousiasme en de
zorg voor de cliënt.”*

dh. Mr. J. Schep
A1 Advocatuur te Amersfoort ,
www.a1advocatuur.nl

INTERVIEWS

KENNISMAKING MET J. SCHEP – ADVOCaat A1 ADVOCATUUR

Mijn werkzaamheden voor Drost bestaan uit het adviseren van de cliënten van Drost over met name de vraag, of een gerechtelijke procedure zinvol is. De medewerkers van Drost zijn prima in staat om letselzaken tot een goed einde te brengen. In de meeste gevallen kunnen zij dat heel goed zonder mij af. In een enkel geval is het nodig om de rechterlijke macht in te schakelen. Dan neem ik de behandeling van het dossier over en voer ik de procedure voor de cliënt van Drost.

Yme Drost en ik kennen elkaar al een groot aantal jaren. Wij zijn elkaar in “het veld” tegengekomen en wij hebben ook met elkaar de degen gekruist. Sinds 2011 werkt ons kantoor voor en met Drost.

De samenwerking met de medewerkers van Drost bevalt uitstekend! Het zijn niet alleen gezellige mensen, ze zijn met name ook kundig en accuraat. En ze hebben hart voor de zaak! En dat geldt eigenlijk voor iedereen.

De gemeenschappelijke noemer is het enthousiasme en de zorg voor de cliënt

“Het is heel belangrijk dat in een organisatie de lijntjes kort zijn, en iedereen gemakkelijk aanspreekbaar is.”

dr. T.J. Tacke
Medisch Adviseur,
Destinatum

KENNISMAKING MET T.J. TACKE – ARTS NEUROLOGIEPRAKTIJK TACKE

Op verzoek van de personenschade experts die werken bij Drost Letselschade, beoordeel ik met mijn kennis de medisch dossiers van cliënten, zodat ik deze juristen op medisch gebied kan adviseren. Op basis van de daarvoor in Nederland geldende richtlijnen kan worden beoordeeld hoeveel beperkingen iemand heeft t.g.v. van hem overkomen letsel. Naarmate iemand een dun of dik medisch dossier heeft, wordt het werk ingewikkelder, zeker als iemand ook nog andere bijkomende aandoeningen heeft, die niet door dat letsel worden veroorzaakt.

Yme Drost had mij al eens verzocht voor cliënten van hem die in het ziekenhuis lagen een second opinion te doen. Een aantal personenschade specialisten van Drost Letselschade kende mij, omdat ik neurologische expertises op hun verzoek had gedaan.

Toen mijn voorganger door zijn toenemende leeftijd uiteindelijk met pensioen ging, had men bij Destinatum Medisch Advies Twente c.q. Drost Letselschade een opvolger nodig, en bleek ik te voldoen aan het profiel deze nieuwe medisch adviseur te kunnen worden.

In de zomer van 2013 ging ik als free-lancer /ZZP-er aan de slag bij Destinatum Medisch Advies Twente.

Momenteel ben ik elke dinsdag op kantoor aanwezig. Op de andere dagen van de week heb ik contact met de personen-schade experts via de email, telefoon of WhatsApp.

Ik vind het heel belangrijk dat in een organisatie de lijntjes kort zijn, en iedereen gemakkelijk aanspreekbaar is. Dan kun je immers snel en kordaat optreden, en op die manier de cliënten het best van dienst zijn. Dat is bij Drost Letselschade prima voor elkaar. De werksfeer op kantoor is goed en stimuleert om er het beste van te maken. De met Drost & Destinatum samenwerking bevalt mij dan ook prima.

*“De domste vraag is
de vraag die je niet stelt,
want daar krijg je
het antwoord niet op.”*

mw. X.I. Waaijenberg-Laumen
Laumen Expertise B.V. te Ede ,
www.laumenexpertise.nl

KENNISMAKING MET X.I WAAIJENBERG – REKENKUNDIGE LAUMEN EXPERTISE

Eens per (ongeveer) 6 weken kom ik naar Drost Letselschade en verzorg ik naar behoefte bijscholing voor alle experts. Na de bijscholing ben ik de rest van de dag beschikbaar voor de experts om rekentechnische vragen te behandelen. Dit kunnen vragen zijn over een ontwikkeling van bijvoorbeeld een WIA-uitkering of gegevens die benodigd zijn voor het vervaardigen van een berekening, maar ook een check van een invoer van de berekening van de tegenpartij.

Tijdens de Golf Letsel Open van 2016 zat ik met Koen Vene-
ma in de flight. We kwamen te spreken over wanneer je een rekenkundige in moet schakelen. Gebeurt dit voldoende of te weinig? Zo kwamen we in gesprek en op het idee om periodiek langs te komen voor een soort van spreekuur. Een dergelijke opzet heeft Drost ook met een advocaat voor het juridische deel. Sinds 2017 is de samenwerking opgezet.

De samenwerking bevalt erg goed. De experts zijn leergierig en durven vragen te stellen en dat is erg belangrijk. Ik zeg daarom ook altijd: de domste vraag is de vraag die je niet stelt, want daar krijg je het antwoord niet op. Het voordeel van incompany training is natuurlijk ook dat je in een vertrouwde omgeving bent en daardoor is de drempel om te vragen laag.

Het is goed te zien dat er vaste contactmomenten zijn onder de experts. Er wordt regelmatig overleg gevoerd. Daarnaast is de sfeer erg goed binnen de organisatie. Er is een open deuren beleid, iets wat mij persoonlijk heel erg aanspreekt. Hoewel de samenwerking nog redelijk kort is, lijkt het al alsof we jaren op deze manier werken. Dit zegt iets over de fijne samenwerking en de goede sfeer.

“Zelf geen zorgen, al mijn belangen werden behartigd. Drost is absoluut aanbevelingswaardig!”

Jack (60 jr.), Nijeveen

SMARTENGELD

Een schadevergoeding voor gederfde levensvreugde, pijn, verdriet, gemis en verzachting van het leed, wordt “smartengeld” genoemd. Het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat aanspraak op vergoeding van smartengeld kan worden gemaakt in de volgende gevallen:

- bij lichamelijk en geestelijk letsel;
- bij schending van de eer of de goede naam;
- bij aantasting in de persoon;
- bij aantasting van de nagedachtenis van een overledene;
- bij gevallen waarin een ander het oogmerk heeft gehad om nadeel toe te brengen.

SMARTENGELDGIDS

Sinds oktober 2012 verschijnt jaarlijks de Smartengeldgids. In deze gids kan gezocht worden naar vergelijkbare schadegevallen en hoe de rechter daar heeft geoordeeld over de toekenning van smartengeld. Het gaat echter te ver om alleen deze gids als norm te gebruiken, omdat in de gids slechts een heel klein deel (minder dan 3%) van de in Nederland toegekende smartengeldbedragen vermeld staan.

LETSELSCHADE CATEGORIEËN BIJ SMARTENGELD

Gering of enkelvoudig letsel (tot €1.750)

- kneuzingen
- schaafwonden
- vleeswonden
- lichte hersenschudding
- kleine botbreuken

Licht letsel (€1.750 tot €3.250)

- schouderluxatie probleemloos genezen
- inwendig letsel
- gebitsbeschadiging
- niet-gecompliceerde fracturen
- ledematen of skeletdelen

Matig letsel (€3.250 tot €7.500)

- kniebanden gescheurd
- gecompliceerde beenbreuken
- blijvend nekletsel
- whiplash
- amputatie deel van vinger

Ernstig letsel (€7.500 tot €17.500)

- ernstige verbrijzelingsfractuur
- beenverkorting
- korte tijd bewusteloos of in coma
- eenzijdige doofheid of visusvermindering

Zwaar letsel (€17.500 tot €35.000)

- langere tijd bewusteloos of in coma
- soms langdurig niet-stabiele toestand op geestelijk gebied en/of karakterverandering
- verlies reuk en/of smaak

Zeer zwaar letsel (€35.000 tot €70.000)

- ernstige brandwonden
- hoge dwarslaesie
- verlies spraakvermogen
- verlies of functieverlies arm, been, hand, voet

Uitzonderlijk zwaar letsel (vanaf €70.000)

- totale dwarslaesie
- mogelijkheid tot communicatie verloren of ernstig beperkt
- bijzonder zware brandwonden, waardoor zichtbaar ernstig misvormd

GEDRAGSCODE BEHANDELING LETSELSCHADE

Drost Letselschade behandelt een letselschadezaak met inachtneming van de bepalingen van de Gedragscode Behandeling Letselschade. Voor meer informatie over deze gedragscode verwijzen wij u naar de website van De Letselschade Raad: www.deletselschaderaad.nl.

De tien gedragsregels van de GBL

GEDRAGSREGEL 1: INFORMEREN OVER BELANGENBEHARTIGING

De belangenbehartiger legt de benadeelde uit tegen welke voorwaarden hij zijn diensten kan aanbieden. Hij laat zich daarbij leiden door de belangen van de benadeelde.

GEDRAGSREGEL 2: ONTVANGST BEVESTIGEN

Uiterlijk twee weken na de ontvangst van de aansprakelijkstelling bevestigt de verzekeraar deze schriftelijk.

GEDRAGSREGEL 3: ONDERZOEK STARTEN

De verzekeraar handelt alert en zorgvuldig.

GEDRAGSREGEL 4: STANDPUNT INNEMEN

Binnen drie maanden na ontvangst van de aansprakelijkstelling neemt de verzekeraar een onderbouwd standpunt over de aansprakelijkheid in.

GEDRAGSREGEL 5: VERDIEPING EN CONTACT

Partijen streven naar passende oplossingen in de persoonlijke omgeving en werkomgeving van de benadeelde. De verzekeraar heeft ten minste één keer per jaar persoonlijk contact met de benadeelde. Dat is alleen anders, als de benadeelde aangeeft op dat contact geen prijs te stellen.

GEDRAGSREGEL 6: SCHADEOVERZICHT OPSTELLEN

In overleg met de benadeelde draagt de belangenbehartiger zorg voor een onderbouwd overzicht van de schade.

GEDRAGSREGEL 7: BINNEN 14 DAGEN UITKEREN

De verzekeraar keert aan de benadeelde de schade uit die is verschenen en door haar is erkend, dan wel tussen partijen definitief is vastgesteld. Dit gebeurt binnen 14 dagen na de erkenning of de definitieve vaststelling.

GEDRAGSREGEL 8: LANGER DAN TWEE JAREN: EVALUEREN

Duurt de schadebehandeling langer dan twee jaren na de schademelding, dan gaan partijen - op initiatief van de verzekeraar - na wat daarvan de oorzaak is.

GEDRAGSREGEL 9: OPLOSSING ZOEKEN

Loopt de schaderegeling vast, dan brengen partijen precies in kaart wat hen verdeeld houdt en zoeken vervolgens samen zo spoedig mogelijk naar een oplossing.

GEDRAGSREGEL 10: EEN DERDE INSCHAKELEN

Indien het partijen niet lukt om gezamenlijk een oplossing te bereiken, dan wenden zij zich tot een derde om alsnog een oplossing te bewerkstelligen.

*“Alles eruit willen halen
wat er in zit. En echt voor
de klant gaan!”*

*Marloes (25 jr.), Borne,
aanrijding*

KERNCIJFERS 2019

MINIMUM (JEUGD)LOON

Per 1 januari 2019 is het bruto minimumloon met 1,35% verhoogd ten opzichte van 1 juli 2018.

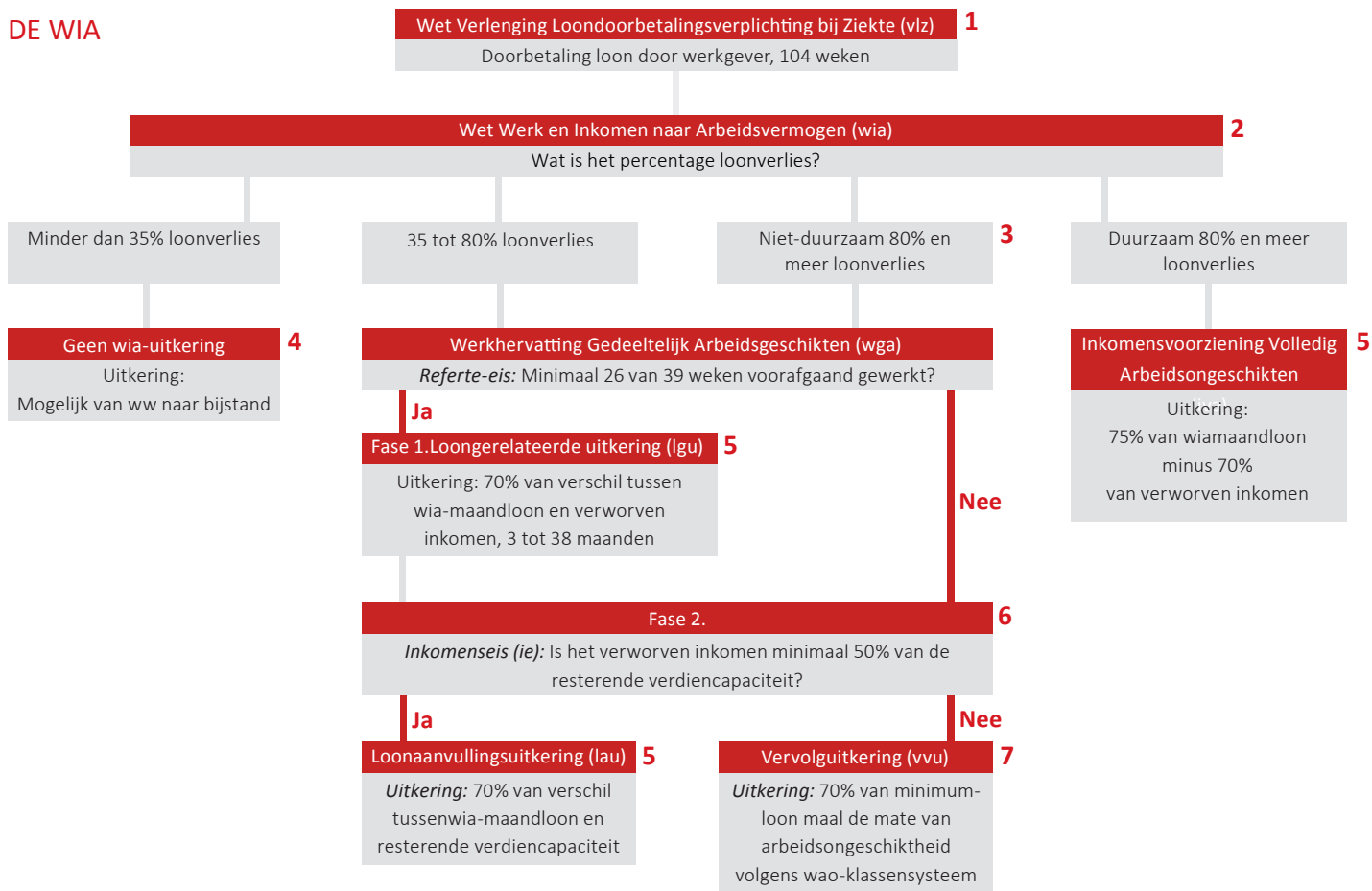
Leeftijd	Per maand	Per jaar incl. vt
22 e.v.	€ 1.594,20	€ 20.655,39
21	€ 1.355,05	€ 17.557,08
20	€ 1.115,95	€ 14.458,78
19	€ 876,80	€ 11.360,46
18	€ 757,25	€ 9.811,31
17	€ 629,70	€ 8.158,75
16	€ 550,00	€ 7.125,97
15	€ 478,25	€ 6.196,61

De netto-bedragen zijn niet wettelijk vastgesteld en kunnen per bedrijfstak uiteenlopen door verschillen in inhoudingen (en heffingskortingen).

SALARIS INDICATIE

	Startsalaris	Eindsalaris	Groei
VMBO	€ 14.500,-	€ 37.500,-	5-10
MBO	€ 28.500,-	€ 56.000,-	10-15
HBO	€ 33.000,-	€ 82.500,-	15-17
WO	€ 39.000,-	€ 120.000,-	15-20

DE WIA

1. WET VERLENGING LOONDOORBETALINGS- VERPLICHTING BIJ ZIEKTE

Vaak begint de schade voor de werknemer al in het eerste jaar ziekte door onder meer het missen van overwerk, toeslagen en vergoedingen. In het tweede jaar neemt de schade toe, omdat ook de loonbetaling zelf dan veelal minder dan 100% is. Daarna gaat de zieke werknemer over naar de WIA, wat bijna altijd gepaard gaat met nog verdere teruggang van inkomsten.

2. LOONVERLIES

Meestal zal het 'verlies aan arbeidsvermogen' groter zijn dan het percentage aan 'loonverlies' veronderstelt.

3. NIET DUURZAAM 80% EN MEER LOONVERLIES

De arbeidsongeschikte ontvangt, ondanks het feit dat hij voor 80% en meer arbeidsongeschikt is, een WIA-uitkering op basis van 70% indien de arbeidsongeschiktheid 'niet duurzaam' wordt geacht. N.B. De eerst verkregen uitkering in verband met de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (LGU, LAU, VVU) bedraagt de eerste twee maanden 75% en valt daarna terug naar 70%. De IVA-uitkering is blijvend 75%.

4. MINDER DAN 35% LOONVERLIES

De arbeidsongeschikte heeft geen recht op een WIA-uitkering (dus mogelijk WW, bijstand of niets!).

5. WIA-MAANDLOON

Meestal zal het bepaalde 'WIA-maandloon' lager zijn dan het arbeidsinkomen in de situatie zonder arbeidsongeschiktheid. Immers:

- gemiddeld maandloon in refertejaar is lager dan het loon op de eerste arbeidsongeschiktheidsdag;
- geen CAO-verhogingen gedurende eerste twee jaar, maar indexeringen volgens de minimumloon stijgingen;
- periodieken worden niet tot het inkomen gerekend indien verkregen gedurende 2 jaren voor de ingangsdatum van de WIA-uitkering;
- het spaarloon wordt niet tot het inkomen gerekend;
- het inkomen is lager indien in het refertejaar minder dan gebruikelijk werd gewerkt;
- het WIA-maandloon is gemaximeerd.

6. RESTERENDE VERDIENCAPACITEIT

Indien de arbeidsongeschikte feitelijk minder verdient dan de 'resterende verdiencapaciteit' veronderstelt, leidt dit tot een hoger feitelijk loonverlies.

7. MINIMUMLOON

De vervolguitkering (VVU) wordt gebaseerd op het minimumloon, zodat de relatie met het WIA-maandloon vervalt. Daardoor neemt het werkelijke loonverlies toe.

LETSELSCHADE RICHTLIJNEN

De Letselschade Richtlijnen van De Letselschade Raad voorzien in een manier om schadeposten pragmatisch vast te stellen. Dat voorkomt in de meeste gevallen onnodige discussie en versoepelt de schaderegeling. In sommige Richtlijnen staan normbedragen, terwijl andere voorzien in een manier om de schade te berekenen. De Richtlijnen blijken in de praktijk toereikend voor de meeste letselschadezaken.

De volgende Letselschade Richtlijnen zijn op dit moment van kracht:

- De Letselschade Definitie Verhoogde economische kwetsbaarheid incl. toelichting 2019
- De Letselschade Richtlijn Huishoudelijke Hulp 2019
- De Letselschade Richtlijn Licht Letsel incl. Smartengeld 2019
- De Letselschade Richtlijn Studievertraging 2019
- De Letselschade Richtlijn Zelfwerkzaamheid 2019
- De Letselschade Richtlijn Ziekenhuis- en Revalidatiedaggeldvergoeding 2018
- De Letselschade Richtlijn kilometervergoeding 2019
- De Letselschade Richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade 2019

Soms doet toepassing van een Letselschade Richtlijn geen recht aan de schade of risico's van een slachtoffer van letselschade. In dat geval moet een concrete schadeberekening worden gemaakt. Uiteraard moet die concrete schade wel onderbouwd worden.

HUISHOUDELIJKE HULP

Per 1 januari 2019 zijn de normbedragen gewijzigd. Normbedragen huishoudelijke hulp per week (een week wordt gelijkgesteld met 7 dagen).

	Licht tot matig beperkt	Zwaar beperkt
Alleenstaande	€ 69	€ 137
2-persoonshuishouden	€ 91	€ 181
Gezin met inwonende kinderen jonger dan 5 jaar	€ 171	€ 342
Gezin met inwonende kinderen ouder dan 5 jaar	€ 148	€ 295

Gedurende een periode van drie maanden gelden de normbedragen volgens de tabel. Na deze periode, voor de volgende drie maanden, geldt bij continuering een uurtarief van € 9,50. Nadat deze tweede termijn is verlopen (6 maanden na ongeval), betaalt de verzekeraar een redelijke vergoeding. Er dient rekening te worden gehouden met de mate waarin de benadeelde vóór het ongeval een bijdrage in het huishouden leverde. Deze bijdrage wordt uitgedrukt in een vast percentage van 25, 50, 75 of 100%.

De schadevergoeding ter zake kosten huishoudelijke hulp wordt vastgesteld volgens de navolgende formule: Normbedrag volgens mate van beperking x bijdrage in het huishou-

den (vóór het ongeval). Deze aanbeveling is van toepassing op ongevallen die na 1 juli 2009 hebben plaatsgevonden.

ZELFWERKZAAMHEID

Per 1 januari 2019 zijn de normbedragen gewijzigd. Normbedragen zelfwerkzaamheid per jaar.

Categorie	normbedrag vanaf 1-1-2014	normbedrag vanaf 1-1-2018
Eigen woning / met tuin / alle onderhoud	€ 1.140,-	€ 1.197,-
Eigen woning / met tuin / weinig onderhoud	€ 570,-	€ 599,-
Eigen woning / zonder tuin / alle onderhoud	€ 741,-	€ 778,-
Eigen woning / zonder tuin / weinig onderhoud	€ 285,-	€ 299,-
Huurwoning / met tuin / alle onderhoud	€ 570,-	€ 599,-
Huurwoning / met tuin / weinig onderhoud	€ 285,-	€ 299,-
Huurwoning / zonder tuin / alle onderhoud	€ 371,-	€ 390,-
Huurwoning / zonder tuin / weinig onderhoud	€ 143,-	€ 150,-

Deze normbedragen zijn gebaseerd op de technische rekenvoorbeelden voor schilderwerk en tuinonderhoud, waarbij is uitgegaan van een twee onder een kap/hoekwoning of hoekwoning.

Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in de kosten van onderhoud voor een viertal woningtypen:

Woningtype	Omrekenfactor t.a.v. de bedragen in de schadevergoedingstabel
Vrijstaande woning	1,3
Twee-onder-een-kap/hoekwoning	1,0
Rijtjeshuis	0,8
Flat/appartement	0,7

VASTSTELLING VAN DE SCHADEVERGOEDING

1. Het normbedrag wordt aangepast aan de mate waarin het vermogen tot zelfwerkzaamheid beperkt is. De mate van beperking wordt in overleg vastgesteld en uitgedrukt in een vast percentage van 25, 50 of 100. Dit percentage is maatgevend voor de uiteindelijke schadevergoeding per jaar.
2. Voor de vaststelling van de looptijd van de toekomstige schade wordt uitgegaan van een eindleeftijd van 70 jaar, zonder sterftেকanscorrectie. Voor de kapitalisatie van de toekomstige schade wordt uitgegaan van de dan geldende rekenrente.

3. Voor zover er ter zake van de woning, tuin of persoon van het slachtoffer in relatie tot zelfwerkzaamheid sprake is van bijzondere omstandigheden die zich niet lenen voor een genormeerde vergoeding, moet de schade concreet worden vastgesteld.

KILOMETERVERGOEDING

Per 1 januari 2018 is het normbedrag ongewijzigd.
Het normbedrag per gereden kilometer met een personenauto bedraagt € 0,26.

Ingangs-/wijzigingsdatum	Kilometervergoeding
1 januari 2017	€ 0,26
1 januari 2014	€ 0,29
1 januari 2008	€ 0,24
1 januari 2006	€ 0,22
1 januari 2005	€ 0,21
1 januari 2002	€ 0,20

Onder de normering vallen:

- Reiskosten van gezins- en naaste familieleden voor het bezoeken van het slachtoffer in het ziekenhuis en bij tijdelijk verblijf in een revalidatiecentrum.
- Reiskosten van het slachtoffer voor bezoeken aan artsen, fysiotherapeuten en andere beroepsbeoefenaren die betrokken zijn bij de medische behandeling, alsmede voor

bezoeken aan een Bureau Slachtofferhulp en andere belangenbehartigers.

Vergoeding		
Personenauto	≤ 2000 km per jaar	€ 0,26
Personenauto	> 2000 km per jaar	
Concreet op basis van anwbtabellen, waarbij zowel de vaste als variabele kosten als uitgangspunt voor de vergoeding gelden		
Openbaar vervoer	Daadwerkelijk gemaakte kosten	
Taxi	Daadwerkelijk gemaakte kosten	
(indien openbaar of eigen vervoer geen passende voorziening)		

ZIEKENHUIS- EN REVALIDATIEDAGGELD-VERGOEDING

Per 1 januari 2018 zijn de bedragen gewijzigd.

Ingangs-/wijzigingsdatum	Ziekenhuis-daggeldvergoeding	Revalidatie-daggeldvergoeding
1 januari 2018	€ 30	€ 15
1 januari 2013	€ 28	€ 14
1 januari 2010	€ 26	€ 13
1 januari 2009	€ 25	€ 12,50
1 januari 2006	€ 25	
1 januari 2002	€ 23	

De ziekenhuisdaggeldvergoeding is per 1 januari 2009 uitgebreid met een vergoeding voor een tijdelijk verblijf in een revalidatievoorziening. Van een “tijdelijk verblijf” in een revalidatievoorziening is sprake:

- gedurende een maximale al dan niet aaneengesloten herstel- en/ofverpleegduur van 365 dagen, waarbij
- de duur van ziekenhuisopname(n) voor dit totaal van 365 dagen meetellen, met dien verstande dat
- de vergoeding van het revalidatiedaggeld komt te vervallen op het moment dat het voor betrokkene of diens naasten duidelijk is dat de opname een zodanig langdurig of permanent karakter krijgt, dat het dan nog resterende aantal dagen van die termijn van die 365 dagen zal worden overschreden.

STUDIEVERTRAGING

Per 1 januari 2019 zijn de normbedragen gewijzigd. Categorie-indeling en normbedragen voor schade wegens studievertraging op basis van één jaar studievertraging:

Categorie	2016	2017	2018
Basisschool	€ 5.825	€ 5.950	€ 6.025
Vmbo/lbo	€ 13.400	€ 13.650	€ 13.850
Havo/mbo/vwo	€ 16.300	€ 16.625	€ 16.850
Hbo/Wo	€ 19.800	€ 20.200	€ 20.450

*“De mensen bij Drost
waren vriendelijk en
meelevend en ze nemen
rustig de tijd voor je.”*

**Jan (46 jr.), Daarlerveen,
whiplash**

De richtlijn ziet louter op de studievertraging als zodanig c.q. het daardoor later betreden van de arbeidsmarkt. Het gaat om een studievertraging van maximaal 1 jaar.

De vergoeding ziet op de vertraging in de opleiding die op het moment van het ongeval werd gevolgd en wordt vastgesteld op basis van het normbedrag dat daarvoor geldt in het jaar dat de schadepost studievertraging wordt geregeld. Extra studiekosten (boeken- en examenkosten en dergelijke) vallen niet onder de richtlijn. Deze uitgaven zijn zeer individueel en vaak concreet aan te tonen. Derhalve lenen deze kosten zich niet voor normering.

Van de schade wegens studievertraging dient te worden onderscheiden de aan een ongeval toe te rekenen schade als gevolg van een aangepaste opleiding of opleiding op een lager niveau. Deze schadefactor dient afzonderlijk te worden beoordeeld en maakt deel uit van het vast te stellen verlies aan arbeidsvermogen.

De richtlijn beoogt een vangnet te bieden voor het merendeel van de voorkomende gevallen en laat de mogelijkheid om schade wegens studievertraging concreet vast te stellen onverlet.

*“Marga’s
communicatie was
altijd duidelijk en
vriendelijk”*

Slachtoffer monstertruck
Haaksbergen.

KAPITALISATIEFACTOREN (6% rente, 3% inflatie)

Mannen

Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50
Looptijd														
1	0,9716	0,9715	0,9713	0,9710	0,9702	0,9669	0,9590	0,9354	38	22,7063	22,6042	22,3759	21,7553	20,1966
2	1,9156	1,9153	1,9146	1,9139	1,9110	1,9014	1,8773	1,8062	39	23,0266	22,9168	22,6678	21,9970	20,3333
3	2,8328	2,8321	2,8309	2,8293	2,8233	2,8040	2,7554	2,6128	40	23,3375	23,2193	22,9480	22,2243	20,4532
4	3,7239	3,7228	3,7207	3,7180	3,7078	3,6752	3,5936	3,3555	41	23,6390	23,5117	23,2168	22,4371	
5	4,5897	4,5879	4,5849	4,5807	4,5650	4,5156	4,3923	4,0348	42	23,9315	23,7943	23,4742	22,6356	
6	5,4310	5,4283	5,4243	5,4182	5,3956	5,3257	5,1517	4,6516	43	24,2151	24,0673	23,7204	22,8196	
7	6,2483	6,2446	6,2394	6,2310	6,2000	6,1059	5,8721	5,2073	44	24,4900	24,3308	23,9555	22,9895	
8	7,0425	7,0375	7,0310	7,0199	6,9789	6,8566	6,5535	5,7033	45	24,7565	24,5850	24,1795	23,1451	
9	7,8140	7,8076	7,7997	7,7854	7,7327	7,5783	7,1962	6,1419	46	25,0146	24,8301	24,3925	23,2868	
10	8,5636	8,5556	8,5461	8,5281	8,4620	8,2712	7,8002	6,5255	47	25,2647	25,0661	24,5946	23,4147	
11	9,2918	9,2821	9,2710	9,2485	9,1672	8,9358	8,3657		48	25,5068	25,2932	24,7859	23,5292	
12	9,9992	9,9878	9,9748	9,9473	9,8487	9,5723	8,8927		49	25,7412	25,5115	24,9664	23,6307	
13	10,6864	10,6731	10,6581	10,6249	10,5069	10,1809	9,3813		50	25,9679	25,7211	25,1360	23,7198	
14	11,3540	11,3388	11,3215	11,2818	11,1423	10,7620	9,8317		51	26,1871	25,9222	25,2949		
15	12,0025	11,9852	11,9655	11,9184	11,7553	11,3157	10,2442		52	26,3989	26,1147	25,4430		
16	12,6324	12,6130	12,5906	12,5353	12,3461	11,8423	10,6194		53	26,6035	26,2989	25,5805		
17	13,2443	13,2228	13,1974	13,1327	12,9151	12,3418	10,9580		54	26,8011	26,4747	25,7072		
18	13,8386	13,8149	13,7863	13,7112	13,4627	12,8145	11,2607		55	26,9916	26,6423	25,8234		
19	14,4159	14,3899	14,3577	14,2711	13,9891	13,2604	11,5290		56	27,1753	26,8016	25,9292		
20	14,9765	14,9483	14,9121	14,8128	14,4945	13,6796	11,7641		57	27,3522	26,9528	26,0247		
21	15,5211	15,4904	15,4499	15,3365	14,9793	14,0721			58	27,5224	27,0959	26,1102		
22	16,0500	16,0169	15,9715	15,8427	15,4436	14,4380			59	27,6860	27,2309	26,1860		
23	16,5637	16,5280	16,4773	16,3316	15,8876	14,7774			60	27,8432	27,3578	26,2525		
24	17,0627	17,0243	16,9676	16,8035	16,3115	15,0904			61	27,9939	27,4767			
25	17,5472	17,5060	17,4429	17,2587	16,7155	15,3772			62	28,1382	27,5875			
26	18,0178	17,9736	17,9033	17,6976	17,0996	15,6381			63	28,2762	27,6903			
27	18,4748	18,4275	18,3493	18,1202	17,4641	15,8737			64	28,4080	27,7851			
28	18,9187	18,8679	18,7811	18,5269	17,8091	16,0846			65	28,5336	27,8721			
29	19,3497	19,2954	19,1991	18,9179	18,1345	16,2715			66	28,6531	27,9512			
30	19,7682	19,7101	19,6034	19,2933	18,4404	16,4354			67	28,7664	28,0226			
31	20,1746	20,1123	19,9944	19,6533	18,7269				68	28,8737	28,0866			
32	20,5692	20,5025	20,3722	19,9982	18,9940				69	28,9749	28,1433			
33	20,9523	20,8809	20,7371	20,3280	19,2418				70	29,0700	28,1931			
34	21,3243	21,2476	21,0894	20,6429	19,4703				71	29,1591				
35	21,6854	21,6031	21,4293	20,9429	19,6798				72	29,2422				
36	22,0359	21,9476	21,7568	21,2283	19,8704				73	29,3192				
37	22,3761	22,2812	22,0723	21,4991	20,0425				74	29,3903				
									75	29,4555				

De kapitalisatiefactoren zijn bepaald op basis van de periodesterftetabels GBM/GBV 2011-2016, 6% rente en 3% inflatie. De contante waarde kan als volgt worden bepaald: kies uit de tabel de kapitalisatiefactor bij de looptijd en de desbetreffende leeftijd (op kapitalisatiedatum) en vermenigvuldig deze factor met de netto jaarschade.

Vrouwen

Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Looptijd								
1	0,9716	0,9716	0,9715	0,9713	0,9704	0,9681	0,9632	0,9489
2	1,9157	1,9155	1,9153	1,9145	1,9119	1,9049	1,8902	1,8466
3	2,8329	2,8326	2,8321	2,8306	2,8252	2,8111	2,7816	2,6929
4	3,7242	3,7236	3,7228	3,7202	3,7110	3,6874	3,6380	3,4874
5	4,5901	4,5893	4,5880	4,5841	4,5699	4,5344	4,4598	4,2297
6	5,4315	5,4303	5,4284	5,4228	5,4026	5,3526	5,2476	4,9195
7	6,2490	6,2474	6,2449	6,2371	6,2097	6,1427	6,0015	5,5566
8	7,0433	7,0412	7,0379	7,0276	6,9917	6,9052	6,7220	6,1408
9	7,8150	7,8123	7,8082	7,7949	7,7493	7,6407	7,4091	6,6722
10	8,5648	8,5615	8,5563	8,5396	8,4829	8,3496	8,0631	7,1514
11	9,2933	9,2894	9,2830	9,2622	9,1931	9,0324	8,6838	
12	10,0011	9,9964	9,9887	9,9633	9,8803	9,6896	9,2712	
13	10,6887	10,6833	10,6741	10,6434	10,5452	10,3216	9,8252	
14	11,3568	11,3506	11,3397	11,3031	11,1880	10,9288	10,3456	
15	12,0058	11,9988	11,9860	11,9427	11,8094	11,5115	10,8321	
16	12,6364	12,6285	12,6135	12,5628	12,4097	12,0700	11,2845	
17	13,2490	13,2402	13,2228	13,1638	12,9893	12,6046	11,7026	
18	13,8442	13,8343	13,8142	13,7462	13,5488	13,1155	12,0863	
19	14,4225	14,4114	14,3883	14,3103	14,0883	13,6029	12,4357	
20	14,9842	14,9719	14,9454	14,8566	14,6084	14,0667	12,7511	
21	15,5299	15,5164	15,4861	15,3855	15,1094	14,5070		
22	16,0601	16,0451	16,0106	15,8973	15,5916	14,9238		
23	16,5751	16,5586	16,5195	16,3924	16,0553	15,3169		
24	17,0755	17,0572	17,0130	16,8711	16,5008	15,6861		
25	17,5615	17,5415	17,4915	17,3338	16,9283	16,0315		
26	18,0336	18,0116	17,9555	17,7809	17,3381	16,3526		
27	18,4922	18,4680	18,4051	18,2126	17,7304	16,6496		
28	18,9377	18,9111	18,8409	18,6292	18,1053	16,9222		
29	19,3704	19,3412	19,2629	19,0310	18,4630	17,1705		
30	19,7907	19,7586	19,6717	19,4183	18,8033	17,3947		
31	20,1989	20,1637	20,0673	19,7914	19,1265			
32	20,5954	20,5567	20,4503	20,1505	19,4323			
33	20,9804	20,9379	20,8207	20,4958	19,7209			
34	21,3543	21,3077	21,1789	20,8276	19,9920			
35	21,7173	21,6662	21,5251	21,1460	20,2455			
36	22,0698	22,0138	21,8595	21,4512	20,4813			
37	22,4121	22,3507	22,1825	21,7434	20,6993			

Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50
38	22,7443	22,6771	22,4942	22,0226	20,8995
39	23,0668	22,9933	22,7948	22,2889	21,0819
40	23,3798	23,2995	23,0846	22,5424	21,2466
41	23,6835	23,5960	23,3637	22,7831	
42	23,9781	23,8829	23,6324	23,0109	
43	24,2640	24,1604	23,8908	23,2258	
44	24,5412	24,4287	24,1390	23,4277	
45	24,8100	24,6881	24,3772	23,6166	
46	25,0707	24,9387	24,6056	23,7922	
47	25,3233	25,1807	24,8242	23,9546	
48	25,5680	25,4142	25,0331	24,1038	
49	25,8051	25,6394	25,2324	24,2397	
50	26,0347	25,8565	25,4220	24,3624	
51	26,2570	26,0657	25,6021		
52	26,4721	26,2670	25,7726		
53	26,6802	26,4605	25,9334		
54	26,8814	26,6465	26,0844		
55	27,0759	26,8250	26,2257		
56	27,2638	26,9961	26,3572		
57	27,4452	27,1598	26,4787		
58	27,6203	27,3164	26,5903		
59	27,7892	27,4657	26,6920		
60	27,9519	27,6078	26,7838		
61	28,1088	27,7427			
62	28,2597	27,8704			
63	28,4048	27,9909			
64	28,5443	28,1040			
65	28,6781	28,2099			
66	28,8064	28,3084			
67	28,9292	28,3994			
68	29,0465	28,4830			
69	29,1585	28,5592			
70	29,2650	28,6280			
71	29,3662				
72	29,4619				
73	29,5523				
74	29,6371				
75	29,7165				

KAPITALISATIEFACTOREN (4% rente, 2% inflatie)

Mannen

Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50
Looptijd														
1	0,9807	0,9806	0,9803	0,9801	0,9792	0,9760	0,9679	0,9441	38	26,4934	26,3626	26,0632	25,2511	23,2309
2	1,9423	1,9421	1,9414	1,9406	1,9377	1,9280	1,9035	1,8313	39	26,9537	26,8117	26,4825	25,5984	23,4272
3	2,8855	2,8848	2,8835	2,8819	2,8758	2,8561	2,8064	2,6607	40	27,4045	27,2503	26,8889	25,9279	23,6011
4	3,8104	3,8092	3,8071	3,8043	3,7938	3,7603	3,6764	3,4314	41	27,8459	27,6784	27,2823	26,2395	
5	4,7174	4,7155	4,7124	4,7080	4,6918	4,6407	4,5131	4,1431	42	28,2779	28,0959	27,6626	26,5326	
6	5,6069	5,6040	5,5998	5,5935	5,5699	5,4972	5,3160	4,7953	43	28,7008	28,5030	28,0297	26,8071	
7	6,4791	6,4752	6,4697	6,4610	6,4284	6,3298	6,0847	5,3883	44	29,1146	28,8996	28,3835	27,0627	
8	7,3345	7,3293	7,3224	7,3107	7,2674	7,1385	6,8188	5,9226	45	29,5194	29,2858	28,7238	27,2992	
9	8,1734	8,1666	8,1582	8,1430	8,0870	7,9231	7,5175	6,3994	46	29,9152	29,6615	29,0504	27,5164	
10	8,9959	8,9874	8,9773	8,9580	8,8873	8,6835	8,1804	6,8204	47	30,3023	30,0267	29,3633	27,7143	
11	9,8025	9,7921	9,7802	9,7560	9,6684	9,4196	8,8067		48	30,6805	30,3815	29,6620	27,8932	
12	10,5934	10,5810	10,5670	10,5372	10,4303	10,1311	9,3958		49	31,0499	30,7257	29,9465	28,0533	
13	11,3688	11,3544	11,3380	11,3018	11,1730	10,8179	9,9471		50	31,4107	31,0593	30,2165	28,1951	
14	12,1292	12,1125	12,0936	12,0499	11,8967	11,4797	10,4601		51	31,7628	31,3822	30,4717		
15	12,8746	12,8556	12,8339	12,7818	12,6013	12,1163	10,9344		52	32,1062	31,6944	30,7119		
16	13,6055	13,5841	13,5593	13,4975	13,2869	12,7272	11,3697		53	32,4411	31,9958	30,9368		
17	14,3221	14,2981	14,2699	14,1972	13,9533	13,3123	11,7662		54	32,7673	32,2862	31,1462		
18	15,0246	14,9980	14,9659	14,8810	14,6005	13,8710	12,1241		55	33,0850	32,5655	31,3399		
19	15,7133	15,6841	15,6477	15,5490	15,2285	14,4030	12,4441		56	33,3940	32,8336	31,5178		
20	16,3885	16,3565	16,3153	16,2013	15,8372	14,9078	12,7272		57	33,6944	33,0904	31,6800		
21	17,0504	17,0155	16,9690	16,8379	16,4264	15,3849			58	33,9862	33,3357	31,8266		
22	17,6993	17,6613	17,6089	17,4588	16,9960	15,8338			59	34,2694	33,5692	31,9577		
23	18,3354	18,2943	18,2352	18,0642	17,5458	16,2540			60	34,5438	33,7909	32,0739		
24	18,9590	18,9145	18,8481	18,6541	18,0756	16,6452			61	34,8094	34,0004			
25	19,5703	19,5222	19,4476	19,2283	18,5852	17,0070			62	35,0662	34,1975			
26	20,1695	20,1176	20,0339	19,7871	19,0744	17,3393			63	35,3141	34,3822			
27	20,7568	20,7009	20,6071	20,3303	19,5429	17,6421			64	35,5530	34,5541			
28	21,3326	21,2722	21,1672	20,8578	19,9903	17,9156			65	35,7827	34,7131			
29	21,8967	21,8318	21,7144	21,3697	20,4163	18,1603			66	36,0033	34,8592			
30	22,4499	22,3799	22,2487	21,8658	20,8206	18,3769			67	36,2145	34,9923			
31	22,9920	22,9164	22,7702	22,3461	21,2027				68	36,4163	35,1126			
32	23,5233	23,4417	23,2788	22,8103	21,5623				69	36,6084	35,2203			
33	24,0439	23,9558	23,7748	23,2585	21,8990				70	36,7907	35,3157			
34	24,5540	24,4589	24,2579	23,6903	22,2125				71	36,9630				
35	25,0539	24,9510	24,7284	24,1057	22,5024				72	37,1252				
36	25,5436	25,4323	25,1861	24,5045	22,7688				73	37,2771				
									74	37,4184				

De kapitalisatiefactoren zijn bepaald op basis van de periodesterftetabels GBM/GBV 2011-2016, 4% rente en 2% inflatie. De contante waarde kan als volgt worden bepaald: kies uit de tabel de kapitalisatiefactor bij de looptijd en de desbetreffende leeftijd (op kapitalisatiedatum) en vermenigvuldig deze factor met de netto jaarschade.

Vrouwen

Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50
Looptijd									38	26,5425	26,4547	26,2145	25,6014	24,1486
1	0,9807	0,9806	0,9806	0,9803	0,9794	0,9771	0,9722	0,9578	39	27,0059	26,9090	26,6464	25,9841	24,4107
2	1,9424	1,9423	1,9420	1,9413	1,9386	1,9315	1,9166	1,8723	40	27,4597	27,3531	27,0667	26,3517	24,6496
3	2,8856	2,8853	2,8848	2,8833	2,8777	2,8633	2,8332	2,7425	41	27,9043	27,7870	27,4752	26,7040	
4	3,8106	3,8101	3,8092	3,8066	3,7971	3,7728	3,7220	3,5671	42	28,3396	28,2109	27,8721	27,0405	
5	4,7178	4,7169	4,7155	4,7115	4,6968	4,6601	4,5829	4,3447	43	28,7658	28,6247	28,2574	27,3610	
6	5,6074	5,6061	5,6042	5,5983	5,5773	5,5252	5,4158	5,0741	44	29,1831	29,0286	28,6310	27,6649	
7	6,4798	6,4781	6,4755	6,4674	6,4386	6,3684	6,2204	5,7539	45	29,5915	29,4226	28,9929	27,9518	
8	7,3354	7,3331	7,3297	7,3189	7,2810	7,1898	6,9965	6,3832	46	29,9911	29,8068	29,3431	28,2211	
9	8,1744	8,1716	8,1672	8,1531	8,1046	7,9894	7,7436	6,9610	47	30,3820	30,1813	29,6814	28,4725	
10	8,9972	8,9937	8,9882	8,9703	8,9097	8,7673	8,4612	7,4869	48	30,7644	30,5461	30,0077	28,7054	
11	9,8041	9,7999	9,7931	9,7706	9,6963	9,5236	9,1487		49	31,1382	30,9012	30,3219	28,9197	
12	10,5954	10,5904	10,5821	10,5545	10,4646	10,2583	9,8054		50	31,5036	31,2467	30,6237	29,1150	
13	11,3713	11,3655	11,3554	11,3219	11,2148	10,9715	10,4306		51	31,8606	31,5826	30,9130		
14	12,1322	12,1255	12,1135	12,0732	11,9470	11,6630	11,0233		52	32,2093	31,9089	31,1893		
15	12,8783	12,8706	12,8564	12,8085	12,6613	12,3328	11,5825		53	32,5498	32,2257	31,4524		
16	13,6100	13,6013	13,5846	13,5280	13,3578	12,9809	12,1074		54	32,8822	32,5329	31,7020		
17	14,3275	14,3176	14,2981	14,2318	14,0366	13,6070	12,5970		55	33,2064	32,8304	31,9375		
18	15,0310	15,0199	14,9971	14,9202	14,6979	14,2110	13,0506		56	33,5225	33,1183	32,1586		
19	15,7209	15,7084	15,6821	15,5933	15,3417	14,7924	13,4676		57	33,8306	33,3964	32,3650		
20	16,3974	16,3834	16,3530	16,2512	15,9680	15,3509	13,8474		58	34,1308	33,6647	32,5563		
21	17,0607	17,0451	17,0101	16,8940	16,5769	15,8861			59	34,4230	33,9230	32,7323		
22	17,7111	17,6938	17,6537	17,5219	17,1684	16,3974			60	34,7073	34,1712	32,8927		
23	18,3488	18,3297	18,2838	18,1349	17,7426	16,8842			61	34,9837	34,4090			
24	18,9742	18,9529	18,9006	18,7333	18,2994	17,3457			62	35,2522	34,6362			
25	19,5873	19,5637	19,5043	19,3170	18,8388	17,7813			63	35,5128	34,8525			
26	20,1884	20,1623	20,0950	19,8862	19,3606	18,1903			64	35,7655	35,0577			
27	20,7778	20,7489	20,6729	20,4410	19,8647	18,5719			65	36,0103	35,2513			
28	21,3557	21,3237	21,2381	20,9814	20,3511	18,9255			66	36,2472	35,4332			
29	21,9222	21,8868	21,7907	21,5075	20,8193	19,2506			67	36,4761	35,6028			
30	22,4776	22,4384	22,3308	22,0193	21,2691	19,5469			68	36,6968	35,7601			
31	23,0221	22,9787	22,8586	22,5169	21,7001				69	36,9094	35,9048			
32	23,5558	23,5078	23,3741	23,0004	22,1119				70	37,1136	36,0366			
33	24,0790	24,0258	23,8774	23,4696	22,5039				71	37,3092				
34	24,5918	24,5329	24,3687	23,9247	22,8757				72	37,4962				
35	25,0944	25,0292	24,8480	24,3654	23,2267				73	37,6742				
36	25,5869	25,5149	25,3153	24,7919	23,5562				74	37,8430				

KAPITALISATIEFACTOREN (3% rente, 1% inflatie)

Mannen

Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50
Looptijd														
1	0,9902	0,9901	0,9899	0,9896	0,9887	0,9854	0,9773	0,9533	38	31,4367	31,2660	30,8668	29,7872	27,1260
2	1,9706	1,9703	1,9697	1,9689	1,9659	1,9560	1,9311	1,8578	39	32,1077	31,9207	31,4781	30,2934	27,4122
3	2,9415	2,9408	2,9395	2,9378	2,9316	2,9114	2,8606	2,7115	40	32,7711	32,5662	32,0762	30,7785	27,6681
4	3,9028	3,9016	3,8994	3,8965	3,8858	3,8513	3,7649	3,5127	41	33,4270	33,2024	32,6608	31,2414	
5	4,8547	4,8528	4,8496	4,8451	4,8282	4,7752	4,6430	4,2595	42	34,0754	33,8289	33,2315	31,6813	
6	5,7973	5,7944	5,7900	5,7834	5,7588	5,6829	5,4938	4,9507	43	34,7160	34,4456	33,7877	32,0972	
7	6,7306	6,7265	6,7208	6,7116	6,6773	6,5737	6,3164	5,5852	44	35,3491	35,0524	34,3289	32,4882	
8	7,6548	7,6492	7,6420	7,6296	7,5838	7,4474	7,1094	6,1624	45	35,9743	35,6489	34,8545	32,8534	
9	8,5698	8,5626	8,5536	8,5374	8,4778	8,3033	7,8716	6,6826	46	36,5917	36,2348	35,3640	33,1922	
10	9,4758	9,4667	9,4559	9,4351	9,3593	9,1408	8,6017	7,1462	47	37,2012	36,8100	35,8566	33,5039	
11	10,3728	10,3616	10,3488	10,3226	10,2279	9,9595	9,2983		48	37,8025	37,3741	36,3317	33,7884	
12	11,2609	11,2475	11,2323	11,1998	11,0835	10,7585	9,9598		49	38,3957	37,9267	36,7884	34,0454	
13	12,1402	12,1243	12,1065	12,0667	11,9257	11,5372	10,5849		50	38,9805	38,4675	37,2261	34,2753	
14	13,0106	12,9922	12,9715	12,9233	12,7542	12,2949	11,1722		51	39,5568	38,9961	37,6438		
15	13,8724	13,8513	13,8273	13,7693	13,5687	13,0307	11,7204		52	40,1245	39,5120	38,0408		
16	14,7254	14,7015	14,6740	14,6046	14,3688	13,7438	12,2286		53	40,6832	40,0149	38,4160		
17	15,5699	15,5430	15,5114	15,4293	15,1542	14,4333	12,6958		54	41,2329	40,5043	38,7688		
18	16,4059	16,3759	16,3397	16,2430	15,9244	15,0981	13,1217		55	41,7734	40,9795	39,0984		
19	17,2334	17,2002	17,1588	17,0456	16,6789	15,7373	13,5062		56	42,3042	41,4401	39,4041		
20	18,0525	18,0159	17,9687	17,8369	17,4174	16,3497	13,8497		57	42,8253	41,8855	39,6854		
21	18,8633	18,8232	18,7695	18,6166	18,1391	16,9341			58	43,3364	42,3151	39,9421		
22	19,6659	19,6220	19,5610	19,3847	18,8436	17,4893			59	43,8371	42,7281	40,1740		
23	20,4603	20,4124	20,3431	20,1407	19,5302	18,0141			60	44,3270	43,1238	40,3815		
24	21,2466	21,1945	21,1159	20,8845	20,1983	18,5074			61	44,8059	43,5015			
25	22,0249	21,9682	21,8792	21,6157	20,8472	18,9681			62	45,2734	43,8604			
26	22,7952	22,7337	22,6329	22,3340	21,4760	19,3953			63	45,7290	44,1998			
27	23,5576	23,4908	23,3770	23,0391	22,0841	19,7883			64	46,1723	44,5188			
28	24,3122	24,2397	24,1111	23,7305	22,6705	20,1468			65	46,6029	44,8168			
29	25,0590	24,9803	24,8353	24,4079	23,2343	20,4706			66	47,0202	45,0932			
30	25,7980	25,7125	25,5492	25,0709	23,7745	20,7601			67	47,4238	45,3476			
31	26,5294	26,4365	26,2528	25,7188	24,2901				68	47,8129	45,5797			
32	27,2531	27,1521	26,9458	26,3513	24,7800				69	48,1871	45,7894			
33	27,9693	27,8593	27,6279	26,9677	25,2431				70	48,5457	45,9770			
34	28,6778	28,5580	28,2990	27,5676	25,6785				71	48,8879				
35	29,3788	29,2481	28,9587	28,1501	26,0851				72	49,2130				
36	30,0723	29,9296	29,6068	28,7147	26,4623				73	49,5205				
37	30,7583	30,6022	30,2430	29,2607	26,8094				74	49,8095				
									75	50,0795				

De kapitalisatiefactoren zijn bepaald op basis van de periodesterftetabels GBM/GBV 2011-2016, 3% rente en 2% inflatie. De contante waarde kan als volgt worden bepaald: kies uit de tabel de kapitalisatiefactor bij de looptijd en de desbetreffende leeftijd (op kapitalisatiedatum) en vermenigvuldig deze factor met de netto jaarschade.

Vrouwen

Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	Leeftijd	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50
Looptijd									38	31,5012	31,3844	31,0639	30,2541	28,3432
1	0,9902	0,9902	0,9901	0,9898	0,9890	0,9866	0,9816	0,9671	39	32,1765	32,0467	31,6935	30,8119	28,7252
2	1,9707	1,9706	1,9703	1,9696	1,9668	1,9596	1,9444	1,8995	40	32,8445	32,7003	32,3120	31,3529	29,0768
3	2,9417	2,9413	2,9408	2,9393	2,9336	2,9189	2,8880	2,7952	41	33,5051	33,3451	32,9192	31,8764	
4	3,9031	3,9025	3,9016	3,8989	3,8891	3,8642	3,8119	3,6523	42	34,1584	33,9810	33,5148	32,3814	
5	4,8551	4,8542	4,8528	4,8486	4,8335	4,7953	4,7154	4,4684	43	34,8041	34,6080	34,0985	32,8670	
6	5,7978	5,7965	5,7945	5,7884	5,7665	5,7121	5,5980	5,2413	44	35,4425	35,2259	34,6700	33,3319	
7	6,7313	6,7295	6,7268	6,7182	6,6880	6,6143	6,4589	5,9688	45	36,0733	35,8345	35,2290	33,7750	
8	7,6557	7,6533	7,6496	7,6382	7,5981	7,5017	7,2973	6,6486	46	36,6965	36,4337	35,7751	34,1950	
9	8,5709	8,5679	8,5632	8,5482	8,4966	8,3739	8,1123	7,2789	47	37,3121	37,0235	36,3079	34,5909	
10	9,4772	9,4735	9,4675	9,4483	9,3833	9,2308	8,9027	7,8581	48	37,9201	37,6035	36,8267	34,9613	
11	10,3746	10,3700	10,3626	10,3384	10,2581	10,0719	9,6673		49	38,5203	38,1736	37,3312	35,3053	
12	11,2631	11,2577	11,2486	11,2186	11,1209	10,8969	10,4048		50	39,1126	38,7337	37,8205	35,6219	
13	12,1429	12,1365	12,1255	12,0887	11,9715	11,7055	11,1136		51	39,6970	39,2836	38,2939		
14	13,0140	13,0066	12,9933	12,9488	12,8097	12,4972	11,7921		52	40,2733	39,8229	38,7506		
15	13,8765	13,8680	13,8522	13,7988	13,6354	13,2715	12,4386		53	40,8415	40,3515	39,1897		
16	14,7304	14,7207	14,7020	14,6386	14,4483	14,0279	13,0512		54	41,4015	40,8690	39,6101		
17	15,5760	15,5649	15,5429	15,4681	15,2484	14,7658	13,6283		55	41,9531	41,3752	40,0109		
18	16,4132	16,4006	16,3748	16,2872	16,0352	15,4844	14,1680		56	42,4962	41,8698	40,3908		
19	17,2421	17,2279	17,1977	17,0959	16,8087	16,1830	14,6689		57	43,0306	42,3522	40,7488		
20	18,0627	18,0468	18,0117	17,8940	17,5686	16,8606	15,1297		58	43,5563	42,8221	41,0838		
21	18,8753	18,8574	18,8166	18,6815	18,3144	17,5162			59	44,0730	43,2789	41,3949		
22	19,6797	19,6597	19,6126	19,4581	19,0461	18,1486			60	44,5806	43,7220	41,6813		
23	20,4762	20,4537	20,3995	20,2237	19,7632	18,7565			61	45,0789	44,1507			
24	21,2647	21,2396	21,1772	20,9782	20,4653	19,3385			62	45,5676	44,5643			
25	22,0454	22,0173	21,9459	21,7214	21,1520	19,8931			63	46,0467	44,9619			
26	22,8182	22,7869	22,7053	22,4531	21,8228	20,4189			64	46,5157	45,3427			
27	23,5833	23,5484	23,4555	23,1733	22,4773	20,9142			65	46,9745	45,7055			
28	24,3406	24,3017	24,1962	23,8815	23,1147	21,3777			66	47,4227	46,0496			
29	25,0904	25,0469	24,9275	24,5778	23,7343	21,8079			67	47,8599	46,3738			
30	25,8325	25,7840	25,6493	25,2617	24,3353	22,2039			68	48,2858	46,6772			
31	26,5671	26,5129	26,3614	25,9331	24,9168				69	48,6997	46,9589			
32	27,2942	27,2337	27,0636	26,5917	25,4778				70	49,1013	47,2182			
33	28,0139	27,9462	27,7560	27,2372	26,0171				71	49,4899				
34	28,7261	28,6506	28,4383	27,8692	26,5335				72	49,8647				
35	29,4309	29,3466	29,1104	28,4873	27,0257				73	50,2250				
36	30,1284	30,0343	29,7722	29,0912	27,4922				74	50,5701				
37	30,8185	30,7136	30,4234	29,6803	27,9318				75	50,8990				

OVERZICHT RECENTE JURISPRUDENTIE PERSONENSCHADE

In dit overzicht zijn korte samenvattingen opgenomen van enkele spraakmakende gerechtelijke uitspraken van de afgelopen jaren op het gebied van personenschade. Het betreft uitspraken uit openbare bronnen, zoals www.rechtspraak.nl.

HOGE RAAD

17 FEBRUARI 2017, ECLI:NL:HR:2017:273 BEOORDELING VERLIES AAN VERDIENVERMOGEN

Deze procedure betreft een langlopende letselschadezaak over de gevolgen van een auto- ongeval uit 1989. De Goudse is als WAM-verzekeraar aansprakelijk voor de schade. Het letsel van eiser bestaat uit whiplash gerelateerde klachten. Eiser was ten tijde van het ongeval 23 jaar en had na het atheneum een opleiding tot milling technologist afgerond. Na het ongeval heeft hij de (van meet af aan) onrendabele wa-termolen van zijn vader overgenomen. De schadeafwikkeling verloopt alles behalve voortvarend. In het (langdurige) debat heeft eiser aanvankelijk aangegeven dat hij zonder het ongeval de molen zou hebben uitgebreid. In hoger beroep, inmiddels 23,5 jaar na het ongeval, betoogt eiser echter dat hij zonder het ongeval een andere baan zou hebben gevonden. Het hof acht niet aannemelijk dat eiser zonder het ongeval

Ivonne van Delft-Duivesteijn

*“Ook op
sociaal vlak heeft
Ivonne veel voor mij
betekend”*

Mehmet (37),
knieletsel, bedrijfsongeval

een carrière buiten de molen had kunnen en willen realiseren en wijst de vorderingen tot vergoeding van arbeidsvermogensschade en pensioenschade af. Eiser komt bij de Hoge Raad (kort gezegd) op tegen de afwijzing van die vorderingen met als centrale stelling dat door het hof te strenge eisen zijn gesteld aan het bewijs van de situatie zonder het ongeval.

De Hoge Raad gaat in die stelling van eiser hoofdzakelijk mee. Conform vaste rechtspraak moet de omvang van schade door verminderd arbeidsvermogen na een ongeval worden vastgesteld door een vergelijking te maken tussen het inkomen van de benadeelde in de feitelijke situatie na het ongeval en het inkomen dat de benadeelde in de hypothetische situatie zonder ongeval zou hebben verworven. Aan de benadeelde, op wie de stelplicht en bewijslast rusten, mogen in dit verband geen strenge eisen worden gesteld. Bij de beoordeling van de hypothetische situatie moeten de goede en kwade kansen worden afgewogen, waarbij de feitenrechter een aanzienlijke mate van vrijheid heeft. Daarbij ligt het in de lijn der verwachting dat een persoon van 23 jaar binnen afzienbare tijd een normaal, bij zijn opleidingsniveau passend, inkomen kan en wil verdienen. Uit de motivering van het hof blijkt niet dat die mogelijkheid bij eiser geheel zou hebben ontbroken. Het hof is door middel van (deels) onjuiste en onbegrijpelijke redenen tot zijn oordeel gekomen.

De Hoge Raad casseert en verwijst de zaak voor verdere (feitelijke) beoordeling naar een ander hof.

HOF DEN BOSCH

26 SEPTEMBER 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:4154

KOMT BESTUURDER SCOOTMOBIEL (NAAR ANALOGIE)
BEROEP TOE OP ARTIKEL 185 WVV?

Een auto komt bij een fietseroversteekplaats in botsing met een scooter. De bestuurder van de scooter spreekt de WAM-verzekeraar van de auto aan in verband met de door hem geleden schade. In een deelgeschilprocedure verzoekt de bestuurder van de scooter te bepalen dat de WAM-verzekeraar op grond van artikel 6:162 BW aansprakelijk is voor de gevolgen van het ongeval en dat artikel 185 WVV naar analogie moet worden toegepast. Dat laatste zou in deze zaak betekenen dat de auto, in beginsel, in ieder geval voor 50% aansprakelijkheid is voor de schade.

Na verkregen verlov voor het instellen van tussentijds hoger beroep, oordeelt ook het hof dat van analoge toepassing van artikel 185 WVV in onderhavige situatie geen sprake is. Gelet op de definitie van motorrijtuigen (waaronder ook een scooter valt) en het bepaalde in het derde lid van artikel 185 WVV heeft de wetgever dit bijzondere aansprakelijkheidsregime willen beperken tot ongevallen waarbij aan de ene kant een motorrijtuig is betrokken en aan de andere kant een fietser of voetganger. Daarvan is in het onderhavige geval geen sprake (immers: ongeval tussen twee motorvoertuigen)

HR 27 OKTOBER 2017, ECLI:NL:HR:2017:2786

HET SCHATTEN VAN HET VERLIES VAN DE KANS OP EEN BETER BEHANDELRESULTAAT

In cassatie is de tekortkoming van een arts, in verband met onvoldoende onderzoek, gegeven. Door dit late onderzoek is er te laat een operatie gedaan naar een zogenaamd cauda-syndroom. Onduidelijk is echter of sneller opereren wel of niet tot een beter resultaat had geleid en naar die vraag was nog niet eerder onderzoek gedaan. Wel was er ten tijde van de fout een bepaalde medische richtlijn (CBO) waarin staat dat in zulke gevallen ‘zo spoedig mogelijk moet worden geopereerd in verband met druk op de zenuwen’.

In hoger beroep had het hof een deskundige opgeroepen om zich nader te laten informeren over de kans op een beter behandelresultaat. De deskundige gaf daarbij kort gezegd aan dat enerzijds geen exact kanspercentage te geven was, maar haalde wel voornoemde CBO- richtlijn aan waarin staat dat een operatie zo spoedig mogelijk moet gebeuren. Desalniettemin oordeelde het hof dat ‘uit het feit dat de deskundige de kans niet in een percentage kan uitdrukken omdat naar de grootte van die kans geen onderzoek is gedaan, volgt dat die kans niet in een rechtens relevante omvang bestaat’. Het Hof wees de schadevordering van de patiënt om die reden af.

Dit oordeel van het hof houdt niet stand bij de Hoge Raad, omdat: ‘Uit het feit dat de deskundige een kans niet in een percentage kan uitdrukken omdat naar de grootte van die

kans geen onderzoek is gedaan, volgt niet dat (..) die kans niet in een rechtens relevante omvang bestaat’. Volgens de Hoge Raad had het hof – ‘nu de deskundige geen kanspercentage kon noemen maar zijn antwoorden niet uitsluitend dat van het verlies van een reële kans sprake kan zijn geweest – nader moeten onderzoeken of door het delay een reële kans op een betere uitkomst verloren is gegaan, en had – bij bevestigende beantwoording van die vraag – vervolgens tot een zo goed mogelijke schatting van deze kans moeten komen. Daartoe had het hof bijvoorbeeld de deskundige op een zitting nader kunnen bevragen.’

Daarbij is het uiteindelijk de taak van de rechter om vervolgens een met redenen omklede schatting te maken van genoemde kans op een beter behandelresultaat, waarbij het deskundigenbericht in voorkomende gevallen tot uitgangspunt dient.

RB. MIDDEN-NEDERLAND

6 DECEMBER 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:6028

BEHOORLIJKE VERZEKERINGSPLICHT VOOR ZZP'ERS?

Een ZZP'er overkomt een ongeluk in een door de opdrachtgever ter beschikking gestelde auto, waar kennelijk geen behoorlijke verzekering op zit. Vraag in deze zaak is of een behoorlijke verzekeringsplicht (ex artikel 7:611 BW) ook geldt voor ZZP'ers.

De ratio van de verplichting tot het afsluiten van een deug-

delijke verzekering (ex artikel 7:611 BW) is dat een werkgever die van zijn werknemer verlangt dat hij zijn werkzaamheden uitvoert in een auto van het bedrijf, verplicht is er voor te zorgen dat - in het geval de werknemer met die auto een ongeval krijgt - er dekking is voor de schade.

Een dergelijke verplichting heeft een opdrachtgever in beginsel niet ten opzichte van een zelfstandig ondernemer die een opdracht voor hem uitvoert. De zelfstandige opdrachtnemer zal in het algemeen niet gehouden zijn gebruik te maken van de bedrijfsauto van diens opdrachtgever en zal als zelfstandig ondernemer in het algemeen juist gebruik maken van zijn eigen bedrijfsauto. Dit zou anders kunnen zijn in de bijzondere situatie dat de opdrachtnemer de opdrachtgever de verplichting oplegt om bij het uitvoeren van de opdracht gebruik te maken van de bedrijfsauto van de opdrachtgever. Onder die omstandigheden zou geconcludeerd kunnen worden dat de opdrachtnemer voor het gebruik van de bedrijfsauto in dezelfde positie verkeert als de werknemer.

Het enkele feit dat de opdrachtgever zijn bedrijfsauto ter beschikking heeft gesteld, brengt nog niet mee dat de zzp'er in een vergelijkbare positie met een werknemer fungeert. Niet gesteld of gebleken is dat de zzp'er instructies had gekregen van de opdrachtgever om de bedrijfsauto te gebruiken. Daarbij komt dat de zzp'er beschikte over een eigen bedrijfsauto. Dat de zzp'er om praktische redenen gebruik maakte van de bedrijfsauto van de opdrachtgever of dat het voor hem finan-

cieel aantrekkelijk was om dit te doen, is onvoldoende om te kunnen concluderen dat dit een verplichting was en dat het niet ter vrije keuze van de zzp'er stond om zijn eigen auto te gebruiken. Aldus gold in deze zaak geen verplichting om een behoorlijke verzekering op de bedrijfsauto (ten aanzien van de zzp'er).

HR 15 DECEMBER 2017, ECLI:NL:HR:2017:3142

VALLEN VRIJWILLIGERS-WERKZAAMHEDEN ONDER ARTIKEL 7:658 LID 4 BW?

Vrijwilliger valt van dak bij werkzaamheden aan kerkgebouw. Vallen vrijwilligerswerkzaamheden onder de reikwijdte van art. 7:658 lid 4 BW? Is sprake van bedrijfsuitoefening door de parochie? Is van belang dat de werkzaamheden die de vrijwilliger uitvoerde, niet door werknemers van de parochie zouden zijn uitgevoerd?

Bedoeling van artikel 7:658 lid 4 BW is bescherming te bieden aan personen die zich, wat betreft de door de werkgever in acht te nemen zorgverplichtingen, in een met een werknemer vergelijkbare positie bevinden. Dit brengt mee dat art. 7:658 lid 4 BW zich voor toepassing leent indien de persoon die buiten dienstbetrekking werkzaamheden verricht, voor de zorg voor zijn veiligheid (mede) afhankelijk is van degene voor wie hij die werkzaamheden verricht.

Hieruit volgt dat vrijwilligerswerk niet is uitgesloten van het beschermingsbereik van art. 7:658 lid 4 BW. Beslissend is

immers of degene die werkzaamheden verricht, zich bevindt in een met een werknemer vergelijkbare positie en daarom aanspraak heeft op dezelfde door de werkgever in acht te nemen zorg.

Dat de werkzaamheden die de vrijwilliger uitvoerde, nimmer door werknemers van de Parochie zouden zijn uitgevoerd, doet niet ter zake, nu uit de wetsgeschiedenis volgt dat volstaat dat de Parochie die werkzaamheden ook door eigen werknemers had kunnen laten verrichten.

De vrijheid van degene die een bedrijf uitoefent, om ervoor te kiezen het werk te laten verrichten door werknemers of door anderen, behoort niet van invloed te zijn op de rechtspositie van degene die het werk verricht en betrokken raakt bij een bedrijfsongeval of anderszins schade oploopt.

De vrijwilliger viel in deze casus onder artikel 7:658 lid 4 BW, wat betekende dat voor de beoordeling van de aansprakelijkheid van de parochie de regeling inzake werkgeversaansprakelijkheid (artikel 7:658 lid 1-3 BW) van overeenkomstige toepassing is.

HOF ARNHEM-LEEUWARDEN, 23 JANUARI 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:733 (TUSSENUITSpraak)

BEOORDELING CAUSAAL VERBAND TUSSEN WHIPLASH-KLACHTEN EN BOTSING MET LAGE SNELHEID

Een aansprakelijkheidsverzekeraar moet mogelijk toch de

letselschade vergoeden die een jonge vrouw in haar tienerjaren bij een aanrijding opliep. Ook in hoger beroep oordeelt het hof in een tussenvonnis dat hoewel de botsing met lage snelheid plaatsvond (blijkend uit een Delta V-onderzoek), dit een oorzakelijk verband met het opgelopen letsel niet zonder meer in de weg staat. Wel moet er op last van het hof nader deskundigenonderzoek worden gedaan naar de gezondheidsklachten die de vrouw nu nog heeft en in hoeverre dit nog te linken valt aan het ongeval. Tot dan wordt iedere beslissing van het hof aangehouden (lees: wordt vervolgd).

RB. NOORD-NEDERLAND 18 JANUARI 2018, ECLI:NL:RBNNE:2018:22

HOOGTE SMARTENGELDBEDRAG VOOR SLACHTOFFER MET HOGE DWARSLAESIE EN 91% BLIJVENDE INVALIDITEIT
Verzoekster overkwam een ernstig verkeersongeval toen zij in een groep met fietsers werd aangereden door een tegemoetkomende tractorcombinatie die over haar lichaam is heengereden. De bestuurder van de tractor reed door. Verzoekster liep een hoge dwarslaesie op, is rolstoel gebonden en er is sprake van 91% blijvende invaliditeit van de gehele persoon.

De rechtbank oordeelt dat het smartengeld een compensatie-functie heeft in de zin van het bieden van een compensatie aan het slachtoffer voor het leed dat zij dagelijks

als gevolg van het ongeval ondervindt. Daarbij neemt de rechtbank in overweging dat de gevolgen van het ongeval zeer ingrijpend en blijvend voor het slachtoffer zijn. De genoegdoeningsfunctie van het smartengeld acht de rechtbank in deze zaak minder op de voorgrond aanwezig dan de compensatiefunctie.

Bij de beoordeling van het smartengeldbedrag heeft de rechtbank ook oog voor de breed in de maatschappij en literatuur geuite kritiek dat de hoogte van de smartengeldbedragen geen recht meer doen aan de (gewijzigde) maatschappelijke opvattingen over leed. Naar het oordeel van de rechtbank zou ook in Nederland tot een (zij het geleidelijke) verhoging van de smartengeldbedragen moeten worden gekomen waar de omstandigheden een dergelijke verhoging kunnen rechtvaardigen. Daarbij wordt verwezen naar de uitspraken van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 14 januari 2014 (ECLI:NL:GHARL:2014:181) en 5 augustus 2014 (ECLI:NL:GHARL:2014:6223). In die zaken werd het smartengeld met 10% verhoogd.

De rechtbank oordeelt tenslotte dat gelet op alle omstandigheden van het geval, de bedragen die door Nederlandse rechters in vergelijkbare gevallen zijn toegekend en de maatschappelijke ontwikkelingen in Nederland die een verhoging van het smartengeld rechtvaardigen, in het onderhavige geval een smartengeldvergoeding van € 150.000,00 billijk en passend is. De rechtbank neemt daarbij de bedragen,

toegekend in vergelijkbare gevallen tot uitgangspunt en sluit voorts aan bij eerdere jurisprudentie van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden met betrekking tot de 10% verhoging van het smartengeld.

*“Het eindresultaat was
veel meer dan waar
ik ooit rekening mee had
durven houden!”*

**Mike (44 jr.), Voorburg,
elleboog verbrijzeld**

NIVRE

Nederlands Instituut van Register Experts.

NIVRE REGISTER VAN SCHADE-EXPERTS

Register waarin schade-experts, die voldoen aan de strenge inschrijvingseisen en de PE-eisen, staan ingeschreven. Dit register wordt beheerd door het Nederlands Instituut van Register Experts, NIVRE.

NIVRE REGISTER-EXPERT

Een deskundige die de aard, oorzaak en omvang van de schade onderzoekt en vaststelt en staat ingeschreven in het Register van het NIVRE en zich daarmee heeft geconformeerd aan onder andere de gedragsregels.

WEBSITE

www.nivre.nl

PROFIELEN

ONZE NIVRE REGISTER-EXPERTS

Yme Drost

*NIVRE Register-Expert
Personenschade*

Directeur

 074 - 249 03 00

 y.drost@drost.nl

Koen Venema

*NIVRE Register-Expert
Personenschade*

Directeur

 074 - 249 03 00

 k.venema@drost.nl

Marga Heijink-van Welij

*NIVRE Register-Expert
Personenschade*

 Rayon Zuid

 074 - 249 03 42

 m.heijink@drost.nl

Henk van der Ploeg

*NIVRE Register-Expert
Personenschade*

Rayon Noord

074 - 249 03 22

h.vanderploeg@drost.nl

**Dorothee
Kroeze-Roosendaal**

*NIVRE Register-Expert
Personenschade*

Rayon Oost

074 - 249 03 43

d.kroeze@drost.nl

Dorien Hulst

*NIVRE Register-Expert
Personenschade*

Rayon Oost

074 - 249 03 31

d.hulst@drost.nl

Céline Sessink

NIVRE Register-Expert
Personenschade

Rayon Midden

074 - 249 03 26

c.sessink@drost.nl

Ivonne van
Delft-Duivesteijn

NIVRE Register-Expert
Personenschade

Rayon West

074 - 249 03 30

i.vandelft@drost.nl

*“Het gevoel
dat er echt
iemand voor
je bezig is.”*

***Dennis (26 jr.), Borne,
achterop aanrijding***

Richard Reinders

*NIVRE Register-Expert
Personenschade*

Rayon Midden

074 - 249 03 47

r.reinders@drost.nl

Mauro Catuso Alaimo

*Kandidaat NIVRE Register-Expert
Personenschade*

Rayon West

074 - 249 03 21

m.catusoalaimo@drost.nl

LETSELSCHADEGIDS

Aanpakken & Oplossen

Drost

Letselschade

2017

DESTINATUM

Wettelijk Advies

COLOFON

Uitgave:

Drost Letselschade BV

Copyright © 2019

Redactie:

Wiecher Leemhuis,
Thomas Spoler, Jenny de
Roo

Fotografie:

JLF foto en filmstudio

Scan de QR-code en ga naar
onze website www.drost.nl

 074 - 249 03 00

 info@drost.nl

 www.drost.nl

